

SOVIETAI PASIGAMINO GALINGĄ RAKETA

JAV KEIČIA AMBASADORIŲ INDIOJE SOVIETAI VEDA GUDRIĄ POLITIKĄ

WASHINGTONAS. — NYT paskelbė savo Washingtono korespondento žinią, kad prezidentas Nixonas greit pakeis dabartinį JAV ambasadorių Indijoje Chester Bowles, kuris New Delhi dirba jau nuo 1963 metų, o prieš tai tą vietą turėjo tarp 1951 ir 1953 m. Jis yra 68 metų amžiaus. Savo politinės karjeros pradžioje Bowles buvo respublikonas, tačiau vėliau tapo demokratu ir net kairiuoju. Jis tarnavo įvairiose pareigose prie prezidentų Roosevelto, Trumano, Kennedžio ir Johnsono.

Nauju ambasadoriumi Indijoje numatytas buvęs New Yorko senatorius Kenneth Keating, dabartinis apeliacinio teismo teisėjas. Jis pralaimėjo savo senatoriaus vietą 1964 metų rinkimuose Robertui Kennedžiui. Keatingas irgi turi 68 metus.

Amerikos įtaka Indijoje paskutiniaisiais metais sumažėjo, nežiūrint į tai, kad Amerikos kviečiai nekarta išgelbėjo Indijos žmones nuo bado. Vis stiprėja Indijoje komunistų įtaka. Neseniai jiems pavyko laimėti rinkimus svarbioje Kalkutos provincijoje.

Sovietų Sąjunga Indijoje veda gudrią politiką. Iš vienos pusės Kremlius vada tvirtina Indijos vyriausybei, kad jie gins Indiją nuo komunistinės Kinijos, o iš kitos — leidžia didelės lėšas komunistinei propagandai. Sovietai duoda Indijai ginklų. Neseniai New Delhi lankėsi sovietų gynybos ministeris, maršalas Greško. Jis užtikrino Indijos vadus, kad sovietų kintų santykiai jau tiek pablogėjo, kad kelti atgal nėra. Indija gali būti rami. Sovietai neįsijaukia Indijos pulki.

Praeitais parodė, kad sovietai ne kiek nesijaučia, kai kinai puolė Indiją 1962 metais. Chruščiovas tada parašė laišką premjerui Nehru, ragindamas jį dėtis su Kinija. Sovietai remia Indiją Kašmire klausime. Jie tačiau sugeba tuo pačiu metu būti geruose santykiuose ir su Pakistanu. Maršalas Greško iš Indijos grįždamas sustojo Pakistane, kuriam irgi pažadėjo daugiau ginklų.

Idomu, kad Indija nepuola sovietų, kada šie parduoda Pakistanui ginklus. Kada Amerika parduodavo ginklus Pakistanui, Indijoje kildavo didžiausi protesto balsai. Sovietų diplomatinis žaidimas tarp tų dviejų Azijos valstybių yra daug gudresnis už Amerikos. Nei Pakistanas nei Indija nelaiko Amerikos geru savo draugu, nors Amerika yra daug daugiau davusi šioms valstybėms už sovietus.

Šiuo metu Indija, išskyrus Egiptą, yra didžiausia sovietų ginklų gavėja. Pakistanas dėl šito daug neprotestuoja, nes jis irgi ginklų gauna. Kada Amerika parėmė Indiją, Pakistanas tuoj pareikalavo uždaryti vieną amerikiečių karinę bazę.

Sovietų tikslai Indijoje yra susilpninti valdančią kongreso partiją ir sustiprinti komunistus. Po kiek laiko sovietai tikisi priversti prie kairiųjų partijų vyriausybės Indijoje. Ta vyriausybė dar artimiaus bendarbiautų su sovietais.

Šitokiose sąlygose Amerikos naujas ambasadorius Indijos turės nelengvą uždavinį, nes premjerė Gandhi, atrodo, linkusi nematyti sovietų klastos ir užmačių.

♦ Jordanas pasigyrė vakar numušęs vieną Izraelio lėktuvą. Jo lakėjas žuvo.

IŠ VISO PASAULIO

WASHINGTONAS. — Prezidentas Nixonas įsakė valstybės prokurorui pradėti akciją prieš tokius jaunimo "vadus", kurie važinėja iš universiteto į universitetą kurstydami riaušes. Čikagoje aštuoni tokie "revoliucionieriai" jau pašaukti į teismą. Spaudoje niekas jų nedrįsta pavadinti komunistais. Thomas Mayden, buvęs SDS vadovas važinėjo į šiaurės Vietnamą, vėl susitiko su Hanojaus atstovais Čekoslovakijoje. Jis dalyvavo studentų riaušėse Kalifornijoje ir Wisconsin, o Čikagoje irgi "kojoj" su policija per demokratų konvenciją. Jerry Rubin — Ypių vadovas ir jo padėjėjas Abbie Hoffman, abu 32 metų, vėl žada sukelti riaušes Čikagoje teismo metu. Tokie "Ypių" daug naudingi būty ne Čikagoje, bet prie Suezio kanalo, grindami savo protėvių žeme.

COMMACK. — Long Island teisėjas nubaudė 21 studentą už "sėdėjimo" streiką universiteto bibliotekoje, po 15 dienų kalėjimo. Jis pareiškė: Jūs galite demonstruoti, bet negalite laukti įstatymų ir elgtis, kaip galvijai.

WASHINGTONAS. — Atstovų Rūmų komitetas tirs, kodėl Amerikos aviacija Pietų Korėjoje neapgyne Pueblo laivo. Visi Amerikos lėktuvai buvo parengti tik atominiams karui. Kitas klausimas, kodėl nebuvo prašyta Pietų Korėjos lėktuvų pagalba?

Izraelio spaudimas valst. departamente

WASHINGTONAS. — Izraelio užsienio reikalų ministeris Ebanas jau kelis kartus lankėsi valstybės departamente, kur jis bando įtikinti Ameriką, kad ji atsisakytų savo planų spręsti Viduriniųjų Rytų klausimus keturių didžiųjų valstybių tarpe. Amerika, Sovietų Sąjunga, Britanija ir Prancūzija susitarė, kad jų atstovai Jungtinėse Tautose susitiks ir svarstys Izraelio-Arabų konflikto klausimus. Keli tokie susitikimai tarp atskirų ambasadorių jau buvo. Kol kas nelengva suderinti visų nuomones.

Izraeliui, laimėjusiam paskutinį karą ir užėmusiam nemažus plotus arabų žemės, tokie pasitarimai apie Izraelio reikalus nepatinka. Ebanas ir kiti vyriausybės nariai jau nekarta yra pasakę, kad jie nepriims jokių sprendimų iš šalies.

Valstybės sekretorius užtikrinęs Ebaną, kad Amerikai rūpi Izraelio saugumas ir gerbūvis ir kad Amerika pritaria idėjai, kad ateities sprendimuose didele reikšme turėtų Izraelio-Arabų tautos derys ir sutartys.



Sovietų kariai rodo Azijos gyventojams, kaip varžyti galingus tankus. Maskva įsakė sustiprinti visą Sibiro pasienį. Paveikslė matome sovietų tankus, esančius Magadabo srityje.

KENNEDY RAGINA VALDŽIĄ KEISTI JAV POLITIKĄ KINIJOS ATŽVILGIU

NEW YORKAS. — Nacionalinis Komitetas Amerikos-Kinijos santykiams surengė New Yorko diskusijas, jom pirmininkavo prof. Edwin Reischauer, buvęs JAV ambasadorius Japonijoje ir Kolumbijos universiteto profesorius Doak Barnett. Diskusijose dalyvavo visa eilė politikų, mokslininkų. Kalbėjo senatorius Javits ir senatorius Kennedy. Konferencijos tikslas yra priprantinti Amerikos visuomenę prie idėjos, kad reikia keisti — Amerikos-Kinijos santykius. Kalbėtojai nurodė, kad tiems santykiams sunormalėti žymiai pakenkė buvusio sen. McCarthy investigacijos ir kova prieš komunizmą.

Senatorius Kennedy siūlė atidaryti Kinijoje Amerikos konsulatą ir ieškoti naujų kelių, atitaisant praieitę padarytas klaidas. Kennedy siūlė atitraukti Amerikos karines jėgas iš Taiwan — Tautinės Kinijos. Tą salą reikėtų demilitarizuoti ir parodyti Kinijai, kad Amerika siekia Formozos ateitį palikti nuspresti patiems kinams: komunistams, nacionalistams ir Taiwan gyventojams. Toliau savo plane sen. Kennedy siūlė priimti Kiniją į Jungtines Tautas ir į jos Saugumo Tarybą, siūlė atleisti Amerikos varžtus prekybai su Kinija ir kelionėms į Kiniją.

Šios diskusijos įdomios Sovietų Sąjungos ir Kinijos naujų nesupratimų šviesoje. Maskvos spauda ir radijas pilni pasmerkimo Kinijai. Daug programų sovietai transliuoja Kinijos gyventojams. Vienoje tokių programose kreipiamasi į "Kinijos liaudį, kurią Pekine susėdė vadai apgaudinėja". Viena tokių apgaulių esanti — tvirtinimas, kad Sovietų Sąjunga yra tik "popierinis tigras". Radijas nurodo į sovietų ginklų jėgą, sumini "neapskaičiuojamos jėgos raketas", greitus atominius povandeninius laivus, naujausius kovos lėktuvus su raketais ir branduolinių jėgų stiprumą. Radijas klausia, ar Kinijos vadai turi tokių ginklų, kaip Sovietų Sąjunga?

"Sovietskaja Rosija" skelbia, kad nežiūrint pasienio neramumų, tūkstančiai sovietų gyventojų važiuoja į Sibiro gyventi ir dirbti. Lankraštis paminė 130 žmonių iš Kurtako, kurie išvyko sekmadienį į Jeksterinoslavską. Žmonės registruojasi kelionėms į Amuro slėnį.

Kaip žinoma, iš 240 milijonų sovietų gyventojų Sibire gyvena tik 5,6 milijonai. Čia nuolat trūksta darbo jėgos. Daug kas pagyvenę metus — kitus vėl grįžta atgal.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

♦ P. Vietname komunistai vakar puolė raketomis ir minosvaidžiais 65 karines bazes ir tris jose puolė pestininkų jėgas. Vienoje bazėje raketos sunaikino dviejų milijonų dol. vertės Amerikos lėktuvų.

♦ Čikagoje ypių vadai šaukia naujas demonstracijas balandžio 5 dieną, protestuojant prieš 8 demonstracijų vadų pakvietimą į teismą.

♦ Sen. Fulbrightas, gynybos sekretoriaus apkalbinėjime, ragino greitai baigti Vietnamo karą.

♦ Memphis kalėjime laikomas Earl Ray, nuteistas už dr. Kingo nužudymą, reikalauja naujo teismo ir sakosi buvęs nekaltas. ♦ Ispanija atšaukė savo ypatingąjį stovį, paskelbtą dėl neramumų prieš trejetą mėnesių. ♦ Vakare prezidentas Nixonas, pakeičiusi į Kaliforniją, buvo sustojęs Missouri ir aplankė buvusį prez. Trumaną.

HONG KONGAS. — Sovietų radijas kinų kalba kaltina Pekino vadus, kad jie suvėlina sovietų karinę paramą šiaurės Vietnamai.

Jaunuolis aerodrome pareiškė, kad šveicarijoje jis buvo kalėjime laikomas vienutėje ir leido ten laiką besimokydamas anglų kalbos.

Šveicarija paleido lėktuvo sargybini

JERUZALĖ. — Iš šveicarijos ir Izraelį lėktuvu sugrįžo Mordechai Rachamim, kuris buvo Izraelio lėktuvo El Al sargybinis. Kada Zueriche keturi arabai puolė lėktuvą, Rachamim, išsokęs iš jo nušovė vieną arabą. Izraelyje jis buvo sutiktas labai šilta, kaip sutinkami herojai. Šveicarija paleido suimtajį už piniginių 23,000 dolerių užstatą iki teismo. Kaltinamasis davė "kareivio garbės žodį", kad jis į teismą atvyks, kai bus pašauktas.

Mordechai Rachamim yra 22 metų amžiaus. Į Izraelį jis atvyko su tėvais iš Maroko, kai jam tebuvo 3 metai. Izraelio Bar-Ilan universitetas pasiūlė jam dabar stipendiją tęsti mokslą ketveriems metams.



Amerikos karys Pietų Vietname užkandžiauja mūšio portraukos metu. Jis pasidare turbaną, kad saulė taip nekaltintų galvos.

PENTAGONAS REIKALAUJA SAUGOTI AMERIKOS BRANDUOLINES RAKETAS

WASHINGTONAS. — Senato užsienio reikalų komitete prasidėjo gynybos raketų klausimo nagrinėjimas. Gynybos sekretorius Laird šį kartą kalbėjo viešame posėdyje, nes norima, kad ir plačioji visuomenė išgirstų, kodėl vyriausybė nutarė statyti savo "Safeguard" sistemą vietoj buvusios vyriausybės pradėtos statyti "Sentinel" sistemos. Sekretorius jau kalbėjo ketvirtadienį senato ginklų jėgų komitete. Čia jis nurodė, kad gynybos raketos negali būti kliūtis į taikos ir nusiginklavimo derybas.

Karas P. Vietname

SAIGONAS. — Pietų Vietnamo daliniai kovoja trijuose mūšiuose netoli Da Nango. Komunistams pavyko trumpam laikui užimti Dienban miestelį, esantį 10 mylių į pietus nuo Da Nango, tačiau po kuro laiko vietnamiečiai prieš išvijo ir miestelį atsiėmė.

Washington vis didėja spaudimas prezidentui ką nors daryti Vietname. "Vanagai" ragina greičiau duoti komunistams stiprų atkirtį, nes jie su laule prieš JAV lėktuvų puolimų sustabdomą padarytą "susipratimą". Kritikai nurodė, kad prez. Johnsono įsakymas sustabdyti bombardavimus leido komunistams prisivežti daugiau raketų, kurios dabar apšaudo miestus ir kariuomenės bazes.

"Balandžiai" kongrese ragina prezidentą Nixoną skubiau darytis su komunistais jiems padaryti daugiau nuolatinių ir pradėti išvesti iš Vietnamo amerikiečių kareivius. Senatorius Kennedy siūlo ieškoti Vietnamo kompromisų su komunistais, kurie turi teisę dalyvauti krašto valdyme. Jis palygino dabartinę vyriausybę, kuri užsispyrusi neleidžia amerikiečiams kalbėti su komunistais, į "uodegą, kuri vizgina šunį".

Illinois atstovas kongrese Paul Findley Vietnamo nepasiekimus bando suversti praėjusiai administracijai. Jis ragina Nixoną greit "ką nors daryti", nes kiekvieną mėnesį Vietname žūva 1,000 amerikiečių ir kiti 5,000 būna sužeisti, o karo nuostoliai siekia kas mėnesį po du milijardus.

Tuščios kėdės

Komunistų partijos sugalvotose veikimuose Lietuvoje nebėra tos drausmės, kurios būdavo anksčiau. Štai ką apie tai rašė Vilniaus Tiesa kovo 1 dieną: "Tuščios kėdės. Šią savaitę Vilniaus salėse kaip niekada gausu pasitarimų, plenumų, konferencijų, posėdžių. Ne viena iš mūsų pagerbė kvieslys, gražus pakvietimas. Ir štai — renkas pakviestieji. Žmonių gausu prie paradinio durų, prie registracijos staliukų, kur dar ir knygelę gauni atminimui. Nestinga klausytojų iškilmingoj įžangoj. Tik pasigrožėti galima susikaupimu, kuris palydi pagrindinį pranešimą. Visa tai trunka valandą — pusantros. Na, o paskiau ima tviskėti tuščios kėdės. Ypač anksti pradėjo skirstytis ir Vilniaus miesto pirmosios kultūros darbuotojų konferencijos dalyviai. Turtum jų nebūtų lietę tie svarbūs miesto kultūrinės ateities klausimai, tartum ne apie jų pareigą ir darbą čia būtų kalbėta".

Ši konferencija, iš kurios dalyviai pasiskubino išnykti, buvo viena iš konferencijų, ku-

Užsienio reikalų komitete yra daug žinomų "balandžių", kurie kritikuoja vyriausybę už karines išlaidas. Jiems vadovauja pagarsėję sen. Fulbrightas.

Sekretorius Laird nurodė, kad Amerika turi turėti apsigynimo priemones nuo sovietų raketų. Rusai dabar jau turi stiprių ir gan tikslių raketų, kurios staugiu puolimu galėtų sunaikinti visas Amerikos puolamąsias raketas. Gi, Amerika jau seniai grindžia savo karinį planavimą tuo, kad priešui užpuolus, Amerika dar bus pakankamai galinga smogti priešui mirtiną smūgį. Tam reikia turėti puolamųjų raketų ir žiūrėti kad priešas pirmu puolimu jų nesunkintų.

Neseniai gynybos pasekretorius Packard pareiškė, kad sovietai turi galingą SS-9 raketą su keturiom-penkiom galingom galvom. Tos raketos gan taiklios. Jos galėtų kiekvieną sunaikinti Amerikos Minuteman raketų sustiprintus lizdus. Juos todėl reikia apstatyti gynybos raketomis, kad kuo daugiau puolamų raketų išliktų sveikų po pirmo rusų puolimo.

Senatorių apklausinėjimuose paliečiamas ir politinis klausimas: ar tikrai reikia sovietų bioti, ar jie kada puolę Ameriką, ar jie tikrai galėtų sunaikinti Amerikos raketas. Daug atsakymų viešame posėdyje nebuvo galima, saugumo sumetimais, atsakyti.

Sovietų pasiūlymas uždrausti vandenynų dugne laikyti ginklus ir instrumentus, naudojamus kariniams tikslams, sukėlė Pentagonui rūpesčių. Amerika jau turi nemažai įtaisius įvairių vandenynų dugnuose specialiu aparatų, kurie išgrista povandeninius laivus ir apie juos praneša štabams. Tie aparatai iš motorų keliamo triukšmo gali pasakyti ir kokio modelio povandeninis laivas praplaukė.

NEW DAILY. — Indijos šeimų planavimo ministeris pareiškė, kad gyventojų priaugimas Indijoje yra "gašdinantis". Kasmet naujų gyventojų atsiranda tiek, kiek visose Olandijoje. Jau ir dabar skurdas Indijoje yra didesnis, kaip kitur pasaulyje.

MASKVA. — Sovietų planuotojai padarė klaidą nustatydami krautuvėse marškiniams kainą. Marškiniai turėjo būti parduodami po 18 rublių, o juos pardavė po 7 rublius. Dabar laikraščiuose pasirodė skelbimas. Jame prašomi visi, kurie pirkę vyriškus marškinius pernai spalio, lapkričio mėnesiais arba juos sugrąžinti į krautuves arba primokėti po 11 rublių. Reikia manyti, kad į tą skelbimą nedaug kas atsilieps.

riose kultūrininkai rengiami "tinkamai prisidėti prie Lenino jubiliejaus pagerbimo". (E)



SPORTO ŽINIOS

Redaguoja: JULIUS RINGUS

Lituanikos sezono pradžia

Būtų buvusi neblogo, jeigu teisėjas būtų pasirodęs. Dėl jo neatvykimo reikėjo žaisti draugiškas rungtynes. Nors prieš komandos vardas bylojo kitką, žaidėjai be išimties kalbėjo išpatiskai. Mūsiškiai pasirodė gerai, žaisdami rimtai ir gana inteligentiškai. Ypatingai gerai pasirodė vidurio aikštės žaidėjai, neleidžiami priešini periti centro liniją. Lituanikos žaidėjai spaudė prieš vartus be pasigallėjimo ir golų turėjo būti daugiau. Triukšmo irgi užteko, nes Lituanikos seniorai, kaip paprastai, yra ir geri šaukliai. Reiktų mažiau reikauti, o daugiau darytis. Įvairūs pelnė H. Jenigas ir Maikis. Laimėta 2-1.

Sekantios rungtynės įvyks Peria mieste.

Futbolas Europoje

Europos čempionų taurės turnyre paaiškėjo dar vienas pusfinalininkas. Tai Trnavos "Spartakas" (Čekoslovakija) nugalėjęs Atėnų vieneta.

Draugiškos tarpvalstybinės rungtynės tarp Prancūzijos ir

Anglijos baigėsi anglų laimėjimu 5:0.

Visi į krepšinio turnyrą

Kovo 22 ir 23 dienomis įvyks Vidurio Vakarų jaunių krepšinio turnyras. Dalyvauja visos Čikagos ir Cleveland komandos. Šeštadienį rungtynės prasidės 9 v. ryte ir 2:30 p. p., o sekmadienį 3 v. p. p. Varžybos vyks Marquette parke. Sekantį savaitgalį įvyks vyrų krepšinio turnyras Gage parke.

Krepšinis Lietuvos pasididžiavimas

Krepšinio sportas — viena mėgstamiausių, populiariausių ir labiausiai nusipelnusių Lietuvos šalies sportui šakų. Neveltui krepšinis buvo ir yra laikomas tautiniu žaidimu Lietuvoje. Lietuva pagal masiškumą ir meistriškumą yra viena pirmųjų pasaulyje. Šiuo metu Tarybų Lietuvoje žaidžiai krepšinį daugiau kaip 100,000 žmonių!

Pagrindinį ir svarbiausią indėlį, vykstant krepšinio sportą Lietuvoje, įnešė "Zalgirio" draugija ir jos nariai — žalgiriečiai. Pirmaisiais pokario metais,

dar skaudžiai jaučiant praėjusio karo pėdsakus, pirmąsias puikias pergalės Lietuvos padovanojo krepšinininkai — žalgiriečiai. Rūno kultūros instituto studentai — S. Butautas, J. Lagunavičius, K. Petkevičius, V. Kulakauskas, V. Serevičius, J. Kilšauskas, V. Dzenis, P. Litkevičius (treneris V. Kulakauskas). Jie 1947 m. iškovojo TSRS čempionų vardus ir atsivežė Lietuvos pirmuosius čempionų aukso medalius.

Ir pirmuosius tarptautinius sportinius laimėjimus pokario metais Lietuvai atvežė žalgiriečiai krepšinininkai S. Butautas, J. Lagunavičius, K. Petkevičius, V. Kulakauskas. TSRS rinktinės sudėtyje jie 1947 m. iškovojo Europos čempionų aukso medalius.

Tai buvo didžiulis stimulas Lietuvos jaunimui treniruotis, siekti meistriškumo. Tai buvo viliojantis ir konkretus pavyzdys, kuriuo sekdami į krepšinio salės ir aikštes atėjo šimtai berniukų ir mergaičių. O jie savo ruožtu atnešė mūsų šaliai dar gražesnių pergalių sekančiuose dešimtmeciuose.

Pirmuosius olimpinis apdovanojimus Lietuvai — sidabro medalius XV olimpiadoje 1952 metais taip pat iškovojo "Zalgirio" draugijos krepšinininkai S. Butautas, J. Lagunavičius ir K. Petkevičius. TSRS rinktinės, užėmusios antrąją vietą, vienu iš trenerių buvo V. Kulakauskas. O Kūno kultūros instituto auklėtinė krepšinininkė J. Daktariaitė buvo pirmoji Lietuvos sportininkė, 1959 m. iškovojo pasaulio čempionės aukso medalį, TSRS moterų krepšinio rinktinės — pasaulio čempionų vyr. treneriu buvo S. Butautas.

Futbolo naujienos

Europos taurių turnyruose Europos čempionų taurės turnyre paaiškėjo pirmieji pusfinalininkai. Tai Amsterdamo "Ajaksas" (Olandija), trečioje rungtynėse Paryžiuje 3:0 įveikęs portugalų "Benfiką" (pirmieji du susitikimai — 1:3 ir 3:1) ir anglų "Manchester junaited", Vienuoje lygiomis 0:0 sužaidęs su vietos "Rapidu" (pirmas susitikimas — 3:0).

Dvejus ketvirtfinalinės rungtynės šią savaitę įvyko ir Europos taurių laimėtojų turnyre. Bratislavos "Slovanas" (ČSR) savo aikštėje 2:1 nugalėjo italų "AK Turiną" ir iškopė į šių varžybų pusfinalį (pirmas susitikimas — 1:0). Antroje rungtynėse "I. FK Kainas" (VFR) pasėkme 2:1 įveikė Frejos "Randers" klubo vienuolįk (Danija).

PLB VALDYBOS PRANEŠIMAI

Persitvarkė PLB Valdyba

1969 kovo 15 Clevelande (dr. A. Butkaus) bute įvyks PLB Valdybos posėdy dalyvavo septyni senieji jos nariai ir įmirusio pirmininko a. a. J. Bačiūno bei pasitraukusio PLB Kultūros Tarybos pirmininko dr. A. Klimo vietą pagal PLB konstitucijos 21 str. pakviesti kandidatai A. Laikinas ir dr. A. Nasvytis. Patvirtinus sekr. A. Gailišio pateiktą PLB Valdybos 1968 lapkr. 23 dienos posėdžio protokolą, buvo aptartos PLB Valdybos narių darbo sritys ir slaptu balsavimu išrinkti pareigūnai į vakuojančias vietas: St. Barzdukas — naujuoju PLB Valdybos pirmininku, dr. A. Butkus — vykd. vicepirmininku, A. Laikinas — informacijos vicepirmininku ir dr. A. Nasvytis — PLB Kultūros Tarybos pirmininku. Kiti visi PLB valdybos nariai liko senosiose pareigose: A. Gailišius — sekretorium ir išdėtininku, dr. H. Brazaitis — visuomeninių reikalų vicepirmininku, M. Lenkauskienė — jaunimo vicepirmininke, dr. V. Majauskas — finansų vicepirmininku ir A. Rinkūnas — PLB švietimo Tarybos pirmininku.

Vilko pirmininkas PLB Valdybos posėdy

Į 1969 kovo 15 PLB Valdybos posėdį taip pat buvo pakviestas ir dalyvavo Vilko pirm. dr. J. K. Valiūnas kartu su Vilko ryšininku prie PLB Valdybos J. P. Daugėla. Kartu su svečiu buvo aiškintasi eilė abiem pusėm rūpinamų klausimų — lietuvių veiksmų finansų organizavimo, ryšių su okupuotojo krašto lietuvių palaikymo, informacijos centro steigimo. Vilko atstovy-

bių veikimo, veiksmų konferencijos šaukimo, tarpusavio bendradarbiavimo ir kt. Vilkas, sudarytas politinių lietuvių srovių ir laisvės kovos sąjūdžių pagrindu, iš paskirties vadovaus politinei lietuvių laisvės kovos veiklai, ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenė su juo sieks darbų suderinime ir abipusės pagalbos. Organizacij Vilko tvarkymai PLB laiko jį sudaranti grupių ir jo organų (seimo, tarybos ir valdybos) vidaus reikalu ir jo kiu atveju jį nesikiš. Kiti rūpimi klausimai bus konkrečiau aiškinti tolimesniais visų lietuvių veiksmų pasitarimais ir šių metų rudenį šauksimaj jų konferencijoje. Pasikalbėjimai su svečiu vyko tarpusavio susipratimo dvasioje ir įnešė reikiamo aiškumo tolimesniam nuosirdžiam bendradarbiavimui, paremtam bendru tautiniu mūsų labu.

Giesmių konkurso rezultatai

PLB Valdybos posėdy taip pat buvo aptarti tolimesnio "Pasaulio Lietuvio" leidimo reikalai. PLB Valdybos nariai padarė savo veiklos pranešimus ir kt. PLB buv. Valdybos sukaktuviniams 1968 m. skelbtą tautinių giesmių muzikos konkursą laimėjo komp. Br. Budriūnas: suaugusių chorui jis sukūrė "Lietuvio giesmę" pagal Putino žodžius ir vaikų chorui "Mūsų žemė" pagal B. Brazdžionio žodžius. PLB Valdyba nutarė komp. Br. Budriūnui konkurso taisyklėmis skiriamas premijas išmokėti.

"Pasaulio Lietuvio" Bačiūno numeris

1969 vasario-kovo "Pasaulio Lietuvio" 4 nr. skirtas mirusio PLB Valdybos pirm. a. a. Juo-

zo J. Bačiūno šviesiam ir išliekamam atminimui. Turinį — PLB Valdybos vykd. vicepirm. St. Barzdukos, Alto pirm. inž. E. Bartkaus, Am. Lietuvių Tautinės S-gos pirm. T. Blinstrubo atsisveikinimo kalbos, apžvalgini straipsniai "Bačiūnas savo raštuose" ir "Atsisveikinimas spaudoje", kelios amžininko L. Štūmo pastabos "Bačiūno prisimenant", J. Bačiūno leidinių duomenys, bendruomeninės veiklos duomenys ir kt. Dr. A. Butkus rašo apie "Lietuvos nepriklausomybę ir lietuvių Bendruomenę", iškeliamas Vokietijos reicho ir SSSR sutartas ir prieš

Lietuvą bei kitas Pabaltijo valstybes nukreiptas 1989 rugp. 23 gėdos sąmokslas, prisiminęs JAV prezidento R. Nixono užgaivimas už Lietuvos laisvę ir kt. Kaip paprastai, duota taip pat PLB Valdybos ir krašty bendruomenių veiklos apžvalga, prisiminti savi dienos reikalai. Šio numerio leidėjas miechatis — Vilties draugija, šiuo būdu taip pat pagerbusi buv. savo pirmininką J. Bačiūną.

"NAUJIENOS" KIEKVIENO DARBO ŽMOGAUS

LEIDIA JULIUS

QUARTERLY DIVIDENDS

5 1/4% 4 3/4%

CERTIFICATES (Six Month Minimum) minimum \$10,000 or larger in multiples of \$1,000

PASSBOOK ACCOUNTS

STANDARD FEDERAL

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

Archer at Sacramento Chicago 60632 VI 7-1140



ASSETS OVER \$138,000,000.00 RESERVES OVER \$11,500,000.00 (more than twice legal requirements)

HOURS: Mon., Thurs., 9 a.m. - 5 p.m.; Tues., Fri., 9 a.m. - 4 p.m.; Sat., 9 a.m. - 12 noon; Wed. — no business transacted

AMERICA'S LARGEST LITHUANIAN ASSOCIATION

Nuo 1914 metų

Midland Savings aptarnauja taupymo ir namų paskolų reikalus visos mūsų apylinkės. Dėkojame Jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norėtume būti Jums naudingi ir ateityje.

Frank Zogas, President



4 3/4%

PASSBOOK SAVINGS Paid and compounded Semi-Annually

5 1/4%

6-MONTH SAVINGS CERTIFICATES (Minimum \$10,000) 1-YEAR SAVINGS CERTIFICATES (Minimum \$5,000)

CHICAGOS LIETUVIŲ OPERA

MARIA AUKŠTESNIOŠIOS MOKYKLOS SALEJE LITHUANIAN PLAZA / WEST 67 STREET & CALIFORNIA AVE., CHICAGOJE

stato KOMP. JULIAUS GAIDELIO

Trijų Veiksmų Opera

DANA

Libretas — STASIO SANTVARO

Dirigentas — ALEKSANDRAS KUČIŪNAS

Solistai:

DANA STANKAITYTĖ ROMŲ MASTIENĖ

STASYS BARAS ALGIRDAS BRAZIS JONAS VAZNELIS

Režisierius — PETRAS MAZELIS Dailininkas — ALGIRDAS KURAUSKAS

Baletmeisteris — JAUNUTIS PUODŽIŪNAS.

Premjera: 1969. IV. 12 / 8:00 val. vak.

II Spektaklis: 1969. IV. 13 / 3:00 val. popiet - išparduota

III Spektaklis: 1969. IV. 19 / 8:00 val. vak.

IV Spektaklis: 1969. IV. 20. 2 val. p. p.

Bilietai parduodami: "Margituišose", 2511 W. 69th Street, Chicago, Illinois 60629. Tel. PR 8-4585

Bilietai užsakomi paštu, stuliant čekį: Lithuanian Opera of Chicago, 6441 So. Kedvale Avenue, Chicago, Illinois 60629.

Bilietų kainos: Parterio \$8.00, \$6.50, \$5.00. Balkone \$7.00, \$5.00, \$3.00.

Premjeros spektaklių visi bilietai vienu doleriu brangesni.

"To those of you who have old fashioned ideas about saving money"

...from the Accessibles

Saving money isn't just a word. It's a way of life. The money you save is yours to use as you see fit. It's the money you can use to buy the things you want. It's the money you can use to pay for your children's education. It's the money you can use to pay for your retirement. It's the money you can use to pay for your life.

For instance, if you have a bank account, you can save money by paying your bills on time. You can also save money by using a credit card. You can also save money by using a checking account. You can also save money by using a savings account. You can also save money by using a money market account. You can also save money by using a certificate of deposit. You can also save money by using a mutual fund. You can also save money by using a pension plan. You can also save money by using a 401(k) plan. You can also save money by using a 403(b) plan. You can also save money by using a 529 plan. You can also save money by using a 528 plan. You can also save money by using a 529 plan. You can also save money by using a 528 plan.

As a savings association, Saint Anthony Savings is the best place for your savings.

Saint Anthony Savings

1147 South 19th Street • Chicago, Illinois 60629 • 438-4330

MEMBER FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO Joseph F. Gribauskas, Exec. Secy

KLADINANTI ISTORIJA IR DATOS

"Naujienu" dienraščio 3. m. kovo mėn. 17 dienos 2 pusl. Lietuvių jūr skautijos žiniose tilpo kovo dviliktosios sveikinimas Lietuvos Jūr Skautijos įsikūrimo Nepr. Lietuvoje ir atkūrimo išėjimo proga. Tikėdamas, kad "Naujienu" redakcija nori skaitytojams teikti tik teisingą informaciją, tiksliai žinias ir manydamas, kad pateikti bet kokie istoriniai faktai turi atitikti tikrovę, noriu paformuoti redakciją ir skaitytojus apie datas ir faktus, kuriuos bereikalo savinasi Lietuvos Jūr Skautija, kurie esmėje priklauso tik Lietuvos Jūr Skautų Brolijai.

Lietuvių Skautų Brolijos jūr skautų šakos istorija, datos, veikla, jubiliejus nebe pirmą kartą savinasi Liet. Jūr Skautija, tuo klaidindama lietuvių visuomenę ir skautišką jaunimą. Kas lankėsi Chicago Jaunimo Centre buvusiose Klaipėdos mugėse, tam gal teko matyti vadinamą Lietuvos Jūr Skautijos istoriją skyrių. Šiame skyriuje buvo išstatytos fotografijos, simboliai, ženklai, paimti iš Brolijos Jūr Skautų, bei leidiniai išleisti Lietuvos Jūr Skautų Brolijos. Čia net buvo išstatyta žūrlapiai su LSB jūr skautų atliktomis kelionėmis Baltijos jūroje, kurių Liet. Jūr Skautija niekad neatliko, nes jos tuo metu nebuvo. Tos idomos jūrinės kelionės buvo atliktos Lietuvos Jūr Skautų Brolijos jūr skautų vienetų narių bei vadovų, kas nekarta buvo dokumentaliai paskelbta "Skautų Aido" bei "Mūsų Vytje" 1950, 1957, 1962 metų numeruose.

Lietuvos Jūr Skautija buvo įsteigta 1925 m. gegužės mėn. 28 dieną, tuo atskiriant nuo Brolijos tris, tuo metu buvusius jūr skautų draugovės ir sudarant atskirą, savarankišką organizaciją, kuriai vadovavo s. P. Jur-

gelevičius-Jurgėla. Po nepilnų dviejų metų, 1927 m. kovo mėn. 18 d. šis atsiskyrimas buvo likviduotas paties LJS vado s. P. Jurgėlevičiaus-Jurgėlos pastangomis, išleidžiant paskutinį LJS įsakymą Nr. 34. Tuo Lietuvos Jūr Skautija tada vėl buvo įjungta į Lietuvos Skautų Broliją, sudarant Jūr Skautų skyrių, kuris iki šiol Brolijoje sėkmingai veikia. Per tą L. Jūr Skautijos nepilnai dviejų metų veiklos laikotarpį buvo padaryta viena kelionė "Budžių" iš Klaipėdos į Liepąją 1926.X.I. Remiantis v. s. P. Jurgėlos surinktais duomenimis, 1927 m. m. "Budys" buvo remontuojamas ir jokių didesnių kelionių neatliko. Jūrinės kelionės Baltija bei Kuršių Maramis buvo atliktos jau po LJS likvidavimo, 1928, 1929, 1930, 1931 metais ir vėliau Brolijos jūr skautų bei vadovų pastangomis. 1936 ir 1938 metais tautinės ir tarptautinės regatos dalyvavo ir LSB jūr budžiais su nuosavomis jachtomis: "Budys I", "Budys II", "Baltoji Lelija", ir "Gražina". Paskutinė Brolijos jūr skautų kelionė į Gotlandą iš Šventosios uosto buvo atlikta 1939 m. rugpjūčio mėn. gale su Šaulių Sąjungos jachta "Šaulius", vadovaujant j. s. kap. P. Labanaskui, kuris niekad nepritarė jūr skautų skaldymui.

Po ilgos ir sėkmingos Brolijos jūr skautų šakos veiklos, kai kurie Brolijos jūr skautų vadovai 1962 m. pradėjo jūr skautų šakos nuo Brolijos ir Seserijos atskyrimo akciją. Tų reikalavimų Brolijai, Seserijai ir LSS Tarybai nepriėmus, atsiskyrėlių grupė paskelbė, kad ji išėina 1963.III.12 iš Brolijos ir Seserijos. 1964 m. liepos mėn. 2 d. "Naujienu" dienraštyje buvo paskelbtas Lietuvos Jūr Skautijos Spaudos ir Informacijos skyriaus pranešimas: "At-

steigiama Lietuvos Jūr Skautija". Šiame straipsnyje buvo paskelbta, kad... "Jūr skautijos vadovybė... ryžosi pakartoti 1926 m. įkurtos (ir čia klaida! B. J.) savarankiškos Lietuvos Jūr Skautijos steigimą". Toliau buvo pareikšta, kad: "S. m. birželio mėn. 27-28 d. įvykęs jūr skautijos vadovų-vių suvažiavimas (Clevelande)... peržvelgęsėma jūr skautijos padėtį ir vienbalsiai nutarė steigti Lietuvos Jūr Skautiją". Toliau buvo nurodyti LJS tikslai, šūkis, vadovybė. Taigi oficiali LJS atkūrimo data yra 1964.VI.27. Tas parodo, kad kovo mėn. 12 d. neatitinka Lietuvos Jūr Skautijos nei gimimui, nei atgimimui. 1922 m. kovo mėn. 12 dieną Kaune buvo įkurtas pirmasis Brolijos jūr skautų vienetas.

Iš Brolijos išėjo jūr skautų vadovai su savimi neišsinešę organizacijos istorijos. Ji liko Brolijoje, nežinurint kas atsitiko su Jonu ar Petru. Ilgoje Brolijos jūr skautų šakos veikloje daug kas įmynė pėdas ir tos pėdos liko ten, kur jos buvo įmintos, tiesiai ar kreivai. Daugelis jų šiandien Brolijoje nebedirba ir dalyvauja kitose organizacijose, tačiau kadaise atlikti darbai su asmenimis nenuėjo į kitų organizacijų istoriją, bet liko Brolijoje. Bandymas savintis kitos organizacijos nuosavybę, istoriją ir visa tai rodyti, klaidinant žiūrovus ir skaitytojus Lietuvos Jūr Skautijai nei garbės, nei šlovės nesuteikia. Gi kalbos apie santykių pagerėjimą su LSS gali būti realios tik ten, kur nenaudojamas netikslumas ir išlaikomos tarporganizacinės bendravimo normos.

j. v. s. Br. Juodelis,
LSB Jūr Skautų Skyriaus
Vedėjas

Tyrinėjama Chicago State ligoninė

Ryšių su kaltinimu, kad Chicago State ligoninėje mirė dėl "kriminalinio apsilaidimo" šeši pacientai, pradėtas tyrinėjimas. Tyrinėjama praveisti įsakė gubernatorius Ogilvie ir valstijos prokuroras V. Hanrahan. Daugiausia bus kreipiama dėmesys į tai, kaip įvyko dviejų jaunuolių mirtys. Ligoninėje užrekoruota, kad jie mirė nuo apdegimo. Tačiau nepažymėta, kaip tai įvyko.

SKAITYK PATS IR PARAGINK
KITUS SKAITYTI
NAUJIENAS

Dedicated: Mr. and Mrs. Aristotle Onassis (former Jacqueline Kennedy), and Richard Cardinal Cushing — Boston — Thank you & ESP. President — "ALL HAIL TO OUR CHIEFS" — United States.

President and First Lady Johnson: "LABA-NAKTI" — "LABA-DIENA", President and First Lady Nixon. "We will never cease, our never ending search, of our quest — (Res. - Pres. Nixon: "... ?") — We'll wait, yes we'll wait, to find justice, to the dignity of man." LBJ - Pres. USA if we wait till hell freezes over." — Adlie Stevenson (U. N.)

LIETUVOS IR JUNGTINIŲ AMERIKOS VALST. NEPRIKLAUSOMYBĖS

UNITED STATES / Foe: (7/4/76) — (Fourth) — (M/I) — 7/14, 1410 — "Tannenberg" — Foe/Poland - LITHUANIA KAUNAS; 4/13, 1363 (27) 3M slain, 36 pris. (LITHUANIAN DAYS) 2/16, Indep. 6/13, NYC W. F. Lith. Day

THE LITHUANIANS — THINK LITHUANIANS ONCE FREE

"... promise to our ears, and break it to our hopes". W. S.

"Not marble, nor gilded monuments to princes, can outlive these powerful rhymes." W. S.
FREE LITHUANIANS HERE (mirror/center/fold/image) THERE LITHUANIAN SLAVES

NYC-Chrysler Bldg. & 7/476 B'wy. (ARHCO) 1-2-1-2-1 L.A.B.A. 1-2-3-4 (ARTCO-REWP) 152 MPS & 110,3 SL. MV-NY. FREE over Slaves-HOPE with all your very might. * (1x4x1) THINK! — FAITH can set Lithuania FREE! Do-259X, Not 253 LITHUANIAN - AMERICAN BENEVOLENT ASSOCIATION (LABA-LODGE) Lithuanian Refugees WW II (B-5071-S. 17 L. 8 & 2 4424 FURMAN AVENUE NYC — Fa. 4-3477, 4-4201, 2, 3, 4 (#940047) 12-30-45/Li 1415, 10 40 am. 1/9/46, Pg. 40-37 (Re-Dedicated) PRES. JOHN F. KENNEDY, REV. MARTIN LUTHER KING JR., SENATOR ROBERT F. KENNEDY. (World Premiere).

Symphonic Music of the Baltic Countries ESTONIA - LATVIA - LITHUANIA

VERAVOX
SYMPHONY ORCHESTRA
CURTAIN
CALL CONCERTS INC.
UNITED STATES SENATE
Washington, D. C.

Edward M. Kennedy
Massachusetts
May 6, 1968

Dear Mr. Mitchell:
I want to thank you for sending me the recordings. / It was extremely thoughtful of you to think of me. / I deeply appreciate your kindness.

With best regards,
Sincerely,
Senator Kennedy: Congratulations as THE WHIP. BOTAGAS-my fathers nick-name in the Cossacks, B. P. (Bfr. Prsn. & Bfr. Pius G.) Duel over his Lithuanian heritage. Restored: Tz. N. 11-B. WW-1. To Pius G.: — To self-same tune and words. "W. S. (Read: Pius. NAUJIENOS, P. 3, 10/18/68, Lft. 3 Cl.)

STEALING FROM BEHIND THE "IRON CURTAIN" TO CARNEGIE HALL
For their first American performance
under the batons of the Baltic States leading Conductors
Listen to the Festival of Baltic Music

The Baltic Countries - Estonia - Latvia, and Lithuania — are very distinct individual states. For centuries their lot has been to play the pawns in the chess of European politics. More often than not the yoke of subjugation has strangled these peoples and their lands. They have been bought and sold by all the great powers and have passed to and from hands both red with blood and yellow with gold. Their lands have trembled to the march of Napoleon's Legions, their peoples have been trampled by the Cossacks of the Tsars. They have felt the nailed fist of medieval empire builders; been ground beneath the boots of those who "Hell Hitler"; Their lands have crumpled to the blows of the HAMMER. Their peoples have bled on the whetted edge of the SICKLE. But the artistic and cultural heart of these countries still throbs, for her peoples souls are immortal, and her music sings from behind the veil of freedom where her conquerors can not see, dare not hear.
J. V. R. M.

TRANSCRIBED ON
VERAVOX
MASTERPIECE RECORDS
Veravox Recording Co.
UNITED STATES SENATE
Washington, D. C. 20510
September 19, 1968

Jacob K. Javits
New York
Dear Mr. Mitchell:
I have your letter of August 28th and have now received the records which you sent, both for my own collection and to be forwarded on to Kennedy. I know how grateful they will be for this memorial album and for your generosity in sending it. You were kind to include an album for me also, and we shall always treasure it. With best wishes, believe me,
Jacob K. Javits
Senator Javits: I'm touched. I hope the Jade pendants sealed to Kennedy /King album fronts came uncracked along "faults" for our widows of Pres. & Sen. Kennedys and Rev. King Last July 1 left you a message with your secretary.

ESTONIAN ANTHEM — UNITED STATES ANTHEM (rendered/opening). LITHUANIAN ANTHEM. — LATVIAN ANTHEM.

SYMPHONIC MUSIC OF LITHUANIA and/or ANTHEM

VERAVOX No. 111 — Star Spangled Banner — is joint property of our 'widows 4' — For Sale at their choice.

Dear Mr. Mitchell: THE WHITE HOUSE Washington July 29, 1968
"... President and Mrs. Johnson. They With their best wishes.

The load was heavy, the road was rough, the hills were high. His courage was in his faith that the "harness on his back" — was the "stick-together" of fellow Americans in our United States.

Dear Mr. Mitchell: DEPARTMENT OF STATE Washington, Oct. 4, 1965
Deputy Assistant Secretary for European Affairs

Thank you for your letters of September 9, 10 and 12 to the President of the United States and Mrs. Johnson with which you enclosed twelve recordings of American and Baltic National Anthems. Your personal greetings to the President and your thoughtfulness in the recordings are fully appreciated. The United States, as you are aware, does not recognize the forcible annexes of the Baltic States into the Soviet Union and it is reassuring to know that you and other Americans of Lithuanian ancestry support this policy. Sincerely yours,
Walter J. Stoessel, Jr.

PEACE — DIGNITY — MOON — MEN 1968 (THE (60's) SIXTYS3 1969? — NATIONS — SHAME — ESURP WAR.

Franciscan Fathers: Father Superior, Father Peter, Father Romanowkas: Could you please spare some prayers for green pastures to our departing Pres. Johnson and God's blessings and help to Pres. Nixon. Pray peace and tranquility to our departed friends.
Left us — m-h-d h-h-d
Rev. Yunkus (2/3/4/m (61/8/5/10)
Rev. King (4/6/4) (8) /8 (10/20) Czech.
Sen. R. F. K. (6/12/4/8 (8) /8/ over 31 (anew)
m-month, h-hour, d-day — FAREWELL.
or — 1.

NAUJIENOS: Mr. Martin Gudelis, Administrator: Postmarked Dec. 27, 1968, I received your letter Jan. 9, 1969, too late unfortunately to see Dr. Pius Grigaitis visiting N. Y. C. On 11/11/68 I showed the — FBI — 1 of 99 Cert. Mail slips with #s 3477xx, my telephone #. I have left both.

The dignity of today man circled the moon; shame washed his hands in the blood of his statesman, preacher and president. Thamarows trade winds, traitors, with 'washer-woman' gossip tongues will greedily lick the epitaphs from our tombstones to tattle-tale with whetted echoes from these monuments the portraits of our stature to hungry ears of eaves-dropping future times.

"Trade's (digital-computer-coded) unfeeling train surp the land and dispossess the swain". The Deserted Village. — O. G. — NAUJIENOS, 8/28, p. 3 & 10/18, p. 3 carried LABA dedicated editorials to PRESIDENT JOHNSON, we continue to PRESIDENT NIXON. Mafia/Communist gangsters by uncomprehendable weapons covet and usurp — YOU-and ME.

NEW YEAR: 1/2/69 at U. S. Treas. Intelligence. NYC, 1 show agt. (1 2-1-2-1 LABA-code1, 2, 3, 4), alternating, bot. (top, X rt. / Ht. DEEDS, STATEMENTS, etc. display in MIRROR/IMAGES, Birthday, SS#, (141 14 rows#, 1 in Title. 01-00c. WRONG #s /Keys M/I points. Digital computers say "yes"-O-"no" 1,000,000 X at a freq. of 1 megacycle. Double banked hor. & vert, one "remembers" forever the ans. the other gives in any order Engs. MINDS and HANDS programmed on punched cards or magnetic daub. GOOD or DISASTER.

BEWARE: Unused Bk. Acc. #s. or change of #s. one for you, one for? Deeds with SS#s or Birthday. To a machine it's YOU.

VEWARE: Ins. policy: 94-71414,10 thousand \$. (Bldg. #940047) & ("THANENBERG" 7/14, 1410): Deed Li. 2614-327 pg. (37 pg. Mor. Dd.) Dig. Comp. Rds. Ans: 2/26/14, 130-01-3396, 37/14-15-1040 am 5 071, 17/40 — (old pg. &1415) SPACING IS Camouflage, your history. Thus: INDEPENDENCE Days: USA, 7/4, & 7/14-15, (15-1040-5 (m/i)071 to 17/X76: Tannenberg's Radvilas is(?)15-1040-5-1 think.

BEWARE: Tapped phones, you might talk with "mimics". BEWARE: "MEMORY" drugs. (see NAUJIENOS Jan. '66) Ask, you can't tell.

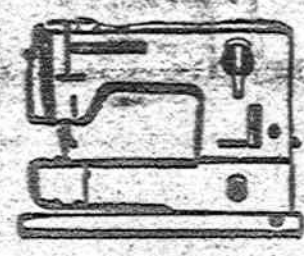
"—fits them like the robes of giants, hung on dwarfish thieves" — W.S. — to be continued — DON'T Miss NAUJIE-NOS. Joseph V. Mitchel, Ch. Eng. American Radio Howe. Co. — Juozas Vytautas Romanas Kubilius Cuprinskas Maciulaitis LABA Co. Chrm.

John and Caroline Kennedy: Could you still like me — and "LITHUANIA" (your poem) re-dedicated-please? To Children-And-All the Kennedy Kids (mirror/image) & Kids of the Kings. — From J&CK/jvm. CARDINAL CUSHING — BOSTON: Perhaps the understanding of his Eminence might bless this for children-from J&CK. They would have believed you, I would have too; and all the Lithuanians.

Juozas Vytautas Romanas Maciulaitis (CONTINUED...)

Siuvimo Mašinos — Dulkių Siurbbliai

- BERNINA
- NECCHI
- ELNA
- VIKING
- PFAFF
- SINGER



- ELECTROLUX
- HOOVER
- EUREKA
- KIRBY
- ROYAL
- IR KT.

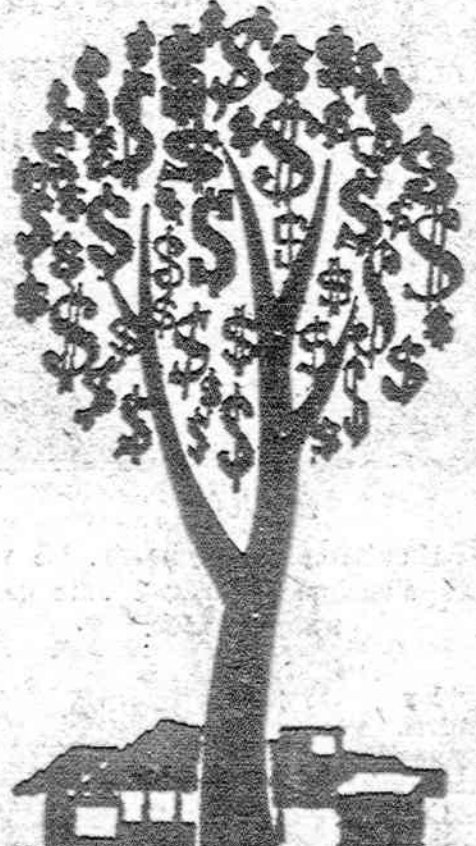


Parduodame, nuomojame ir taisome siuvimo mašinas, dulkių siurbliu priedais kainomis ir sąlygomis. Turime dalis. Aptarnaujame Chicagoje ir priemiestiuose.

B and B DISTRIBUTING CO.

A to Z Sewing machines and Vacuum cleaners.
4081 ARCHER AVE. (Prie California Ave.), Chicago, Ill. Tel. 927-4702
Vedėjas Arvydas M. DIKINIS

Raginkite savo apylinke augti - taupykite!



Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmas, jie padeda jums pasiekti asmeninius jūsų užsimojimus. Antras, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša žuostimčius nuo mėnesio pirmos.

5 1/4%

MOKAME VIENERIŲ METŲ \$10,000 AR DIDESNIEMS CERTIFIKATAMS

4 3/4%

TAUPTIMO KNYGELIŲ SĄSKAITOMS

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608
VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS
Įsteigta 1923 metais Tel. HA 1-3070

Išlaigos pletuose klemas automobiliams pastatyti

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:
in Chicago \$18.00 per year, \$10.00 per
six months, \$5.50 per 3 months. In
other USA localities \$16 per year,
\$8.50 per six months, \$4.50 per
three months; Canada \$18.00 per year;
other countries \$21.00 per year.

10 cents per copy, 10¢ a Saturday

Dienraščio kainos:
Chicagoje ir priemiestiuose
metams \$18.00
pusiui metų \$10.00
trims mėnesiams \$5.50
vienam mėnesiui \$2.00

Kitoje JAV vietose:
metams \$18.00
pusiui metų \$10.00
trims mėnesiams \$5.50
vienam mėnesiui \$2.00

NAUJIENŲ ofisas atidaro kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo
9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Sekmadieniais — iki 12 val.

Senos sąskaitos

Reuters žinių agentūra paskelbė komunistinės Kinijos užsienio reikalų ministerijos pareiškimą, kuris liečia kovo 2 d. įvykusį kruviną susirėmimą tarp Sovietų Sąjungos sargybos ir Kinijos pasienio kariuomenės.

Tai buvo pirmas savo rūšies Kinijos oficialus komunikatas apie kovo 2 d. kruvinus įvykius, kurie neapsiejo be aukų. Kiek tikrai tame susirėmime žuvo rusų ir kinų, tikslų žinių dar ir iki šiol nepaskelbta.

Pirmieji pranešimai, kuriuos paskelbė Maskva, teigė, jog rusų buvo užmušta apie trisdešimt. Kinai pasi-tenkino tik tuo, kad paskelbė, jog rusų įsiveržimas į Kinijos teritoriją buvo sulaukęs ir rusai turėjo pasi-traukti.

Kaip žinia, po kovo 2 d. įvyko dar keli susišaudymai ir menami įsiveržimai į "svetimą teritoriją".

Tie keli susirėmimai rusų — kinų pasienyje suteikė progos Maskvai ir Pekinui pradėti didžiausias demonstracijas ir "žodinį karą". Prie Sovietų ambasados Pekine tūkstančiai demonstrantų, apsiginklavę įvairiausiais šukiais, pradėjo grūtoti Kremliu. Aišku, kad tuo pačiu atsilygino ir rusai: diena po dienos vyko demonstracijos prie Kinijos ambasados. Nepasitenkinta pravardžiojamais (kinai buvo vadinami "žvairakiais"): buvo panaudoti akmenys bei kiti pabūklai ambasados langams daužyti. Tą pat darė kinai ir Sovietų ambasadai Pekine.

Spaudoje prasidėjo tikras "žodinis karas". Sovietų laikraščiai visokiais būdais dergė Kinijos komunistų vadovybę, kuri, girdi, norinti išprovokuoti karą ir užimti sovietams priklausančias žemes.

Savaime suprantama, jog panašius kaltinimus darė ir Kinijos spauda. Tačiau kaltinimų atžvilgiu ir Maskvos valdovų dergimu gal labiausiai pasižymėjo Kinijos užsienio reikalų ministerijos padarytas pareiškimas, kurį paskelbė Reuters žinių agentūra.

Tas pareiškimas prasideda maždaug taip: 1969 m. kovo mėnesio 2 d. Sovietų revizionistų renegatų (atskalnų) klika pasiuntė didelį skaičių ginkluotų jėgų, kurios įsiveržė į Chenpao salą, esančią Ussuri upėje, ir pradėjo atakuoti pasienio sargybą. Užmuštų ir sužeistų sargybinių skaičius gana didelis. Tuo būdu prieš Kiniją buvo atliktas naujas kriminalinis aktas iš Sovietų pusės. Šimtai milijonų Kinijos karių ir civilių gyventojų tuo yra labai pasipiktinę.

Kas labiausiai kelia kinų pasipiktinimą, sakoma pareiškime, tai Maskvos tvirtinimas, kad Chenpao sala priklausanči Sovietams.

Pareiškime yra suminėtos sutartys, padarytos su Sovietais (kai kurios jų sutarčių buvo padarytos dar caro laikais) ir kaip pagal tas sutartis buvo nustatytos sienos.

Pareiškime lyg raudonu siūlu pravedama, kad rusai visą laiką skriaudė Kiniją ir grobė jai priklausančias

žemes. Tą faktą, esą, net Marškas 1857 ir 1858 metais pažymėjo.

Iš tiesų tarp Rusijos ir Kinijos buvo padaryta visa eilė sutarčių, kurios paprastai laužomos. Ir jos buvo laužomos daugiausia carų, kurie stengėsi savo imperiją praplėsti ir Azijoje. O ką carai užgrobė, tą pasiryžo pasi-lykinti ir Kremlius.

Kadangi siena tarp Kinijos ir Sovietų Sąjungos tęsiasi apie 4,000 mylių, tai visai suprantama, kad dėl tų sienų nuolat kyla ir visokių nesusipratimų, kurie dažnai baigiasi ir kruvinais susirėmimais bei įsibrovimu vienu į menamai kitiems priklausančias teritorijas.

Viena nepatvariausių sienų tarp Sovietų ir Kinijos yra nustatyta Ussuri upė. Kadangi pasitaiko, jog toji upė kartkartėmis pakeičia savo kryptį ir joje esančių salų vietos pasikeičia, tai ten neįmanoma nustatyti tikslios linijos, kuri skirtų vieną kraštą nuo kito. Dėlei to dažniausiai ten ir įvyksta nesusipratimai dėl "tikrosios sienos".

Tačiau Kinija skelbia, jog Ussuri yra mažmožis sienų pakeitimo atžvilgiu. Girdi, ateis laikas, kada bus pakeista sąskaita Sovietų Rusijai ir pareikalauta, kad būtų nustatytos naujos sienos ir grąžinta Kinijai tai, kas jai iš tiesų priklauso.

Tas savotiškas Kinijos karingumas ir reikalavimas, kad sienų klausimas būtų "teisingai išspręstas", kelia nemažai susirūpinimo Kremliaus valdovams.

VLIKO - PLB SĄVEIKA

Iš LKDS pirm. Algirdo J. Kasulackio kalbos
Čikagos krikščionims demokratams

Š. m. kovo 1 - 2 d. Lietuvių Krikščionių Demokratų Sąjungos vadovybės nariams lankantis Čikagoje, Sąjungos pirmininkas ilgesnę kalbą pasakė Čikagos krikščionims demokratams. Joje jis palietė šiandienos aktualiausių politinių klausimų, tarp jų VLIKO "reformos" klausimą. Čia dedame tos kalbos dalį.

Kai kieno nenuilstančios pastangos reformuoti VLIKą nėra naujas fenomenas. Prieš PLB tampriau susiorganizuojant pagrindinis argumentas buvo VLIKO tariamas nukrypimas nuo rezistencinio kelio. Tam argumentui išsiekvojus ir PLB sustiprėjus pagrindiniu argumentu tapo VLIKO dalinumas, o PLB visuotinumas. Pradžioje dėtos pastangos VLIKą "atitaisyti", dabar kaip nors išsprauti į PLB rėmus.

Kaip anksčiau taip ir dabar naudojama visą eilę kitų argumentų: nuo politinių partijų tariamo bankroto iki PLB tariamo primato net virš tautos. Maža prasmes kiekvieną argumentą atskirai nagrinėti, nes aibė jų jau nagrinėti ir kaip neišlaikė taip ir neišlaiko objektyvios analizės ugnies. Sun-ku suprasti kodėl tų argu-mentų nesuvokia "reformaci-jos" akcija vykdančiai, vie-nok, greičiausiai todėl, jog ne-čia glūdi akcijos prasmė. Ji glūdi iš tikrųjų ne nuoširdžia-me nore talkinti, bet sukelti netvarką, kurios išdavoje kai kam daug lengviau perimti vi-sas vadovavimo vadžias ir sa-vo rankas.

Politinės veiklos vadovavi-mo reorganizacija neišlaiko kritikos iš esmės. Dirbtinai ku-riama problema išryškėja kiek daugiau įsigilinus tiek į VLIKą, tiek į PLB prigimtį.

VLIKas yra politinis orga-nas, sukurtas tautos politinę valią vykdančių politinių par-tijų — grupių ir rezistencinių kovos organizacijų dar pa-vergoje Lietuvoje. Politinės grupės ir okupacijų išdavoje atsiradę politinio pobūdžio re-zistencinės organizacijos laisvu ir bendru sutarimu deponavo VLIKą savo turimą galią at-stovauti politinę tautos valią. Todėl VLIKas yra autentiškas visos tautos politinės valios reiškinys ir vykdytojas jai pa-čiai to negalint, jos suverenu-mo vykdymui esant laikinai sutrukdytam.

VLIKas veikia išeivijoje, bet jis nėra iš išeivijos ir nėra jos apsprestas. Jo šaknys yra po-litinėje bendrijoje (body poli-tic, volkstaat) ir jo atsakomy-

patampa PLB tarimui su VLIKU dėl įsijungimo į lais-vinimo vadovavimą. Klaida, rodos, nekaltą, intencija ta pa-ti: pripratinti visuomenę prie norimos minties. "I Laisvę" žurnalas bent tiesesnis. Jis ne-vengia panegirikos VLIKo pir-mininkui, bet purvais drąsto VLIKo instituciją ir jo veiklą. Panašiu keliu keliauja ir "Aki-račiai" bei "Metmenys". Tokiu

pačių keliu pasuko ir LFB stu-dijų savaitgalis Los Angeles. Kaip aiškios tokios akcijos šaknys, taip turėtų būti aiškios ir išeivijos išvados. Reikalin-gos ir tolesnės pastangos, kad laisvinimo organizacijoje ir struktūroje būtų pagerbta tei-sė ir tvarka, kurios yra kiek-vienos civilizuotos visuomenės patis esminis bendro gyvenimo raišiai bei "Metmenys". Tokiu

Chicago State kolegijoje ra-sinės riaušės vėl atsinaujino. Jos baigėsi tuo, kad įvyko muštynės ir turėjo įsimaityti policija. Šeši studentai (visi negrai) buvo areštuoti.

SKAITYK "NAUJIENAS" - JOS TEIKIA GERIAUSIAS, TEISINGIAUSIAS ŽINIAS

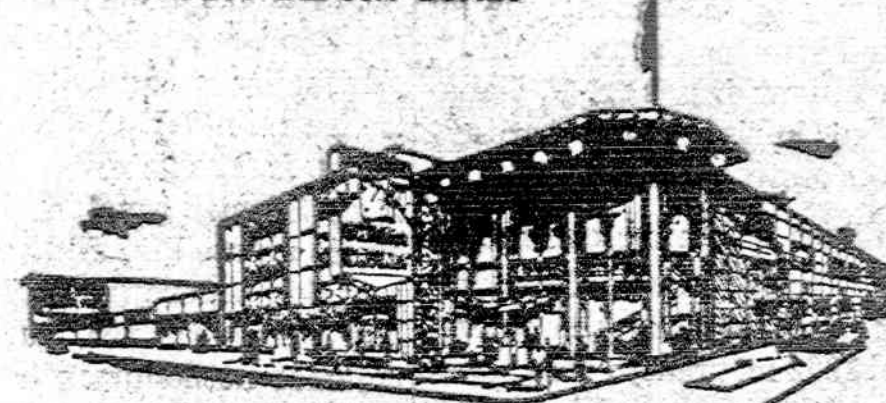
Kurkite geresnę ateitį

Įsijunkite į CHICAGO TAUPYMO BENDROVĖS Taupytų Praturtėjimo Planą! Pasirinkit Jums tinkamiausią Mėnesinį Taupytų Praturtėjimo planą iš žemiau nurodytos lentelės, sudarytos pa-gal dabar taupymo knygoje mokamus 4% ir 5% Pradėkite taupyti dabar geresnei savo atečiai.

ŠTAJ MĖNESINĖ TAUPYMO LENTELĖ:

MĖNESINIS SUTAUPYMAS	2 YRS.	4 YRS.	6 YRS.	8 YRS.	10 YRS.
\$10.00	\$252.13	\$524.08	\$833.30	\$1,187.46	\$1,534.51
20.00	504.26	1,048.16	1,666.59	2,334.91	3,069.02
30.00	756.39	1,572.25	2,499.89	3,502.37	4,603.53
40.00	1,008.53	2,116.33	3,333.18	4,669.82	6,138.04
50.00	1,260.66	2,645.41	4,166.48	5,837.28	7,672.55
60.00	1,512.79	3,174.49	4,999.78	7,004.73	9,207.06
70.00	1,764.92	3,703.58	5,833.07	8,172.19	10,741.57
80.00	2,017.05	4,232.66	6,666.37	9,339.65	12,276.08
90.00	2,269.18	4,761.74	7,499.66	10,507.10	13,810.59
100.00	2,521.32	5,290.82	8,332.96	11,674.56	15,345.09

SAFETY DEPOSIT BOXES



TURTAS SIEKIA VIRŠ \$90,000,000.00

Chicago Savings and Loan Assn.

6245 So. WESTERN AVENUE

Tel.: GR 6-7575

HOURS: Mon. 12 P. M. to 6 P. M., Tues. 9 to 4, Thurs. and Fri. 9 to 8, Sat. 9 to 12:30

2 FREE PARKING LOTS

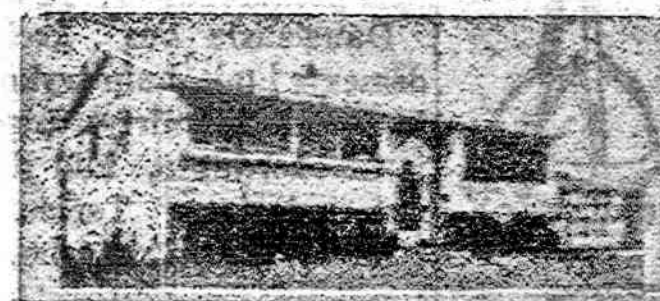
5 1/4% on \$8,000.00 Certificates

4 3/4% on Pass Book Accounts

JOHN PAKEL, President

Barney Dahl's

HANOVER GARDENS SIULO...



YORKTOWN BASIC

3 mieg. Expd. iki 5 mieg., 1 1/2 vonios, pra-mogų kamb., išmūštas, 2 auto garažas.

\$29,700.



LEXINGTON RANCH

Mūro konstr., 2 vonios, 2 auto garažas. Kaina \$28,800.

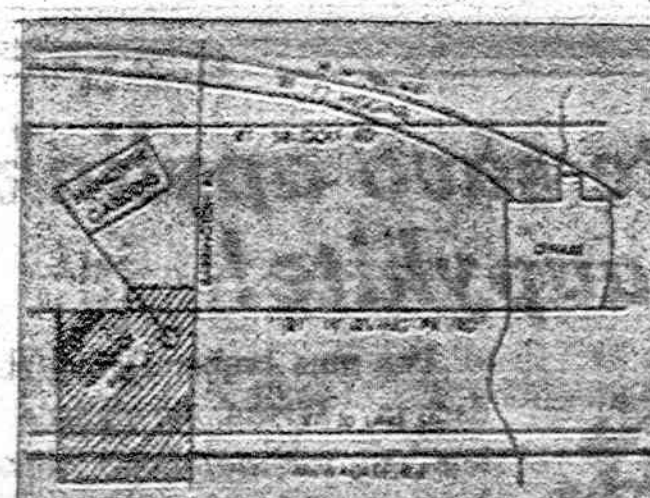
IMOKETI APIE

20%

DUODAMA

6 3/4%

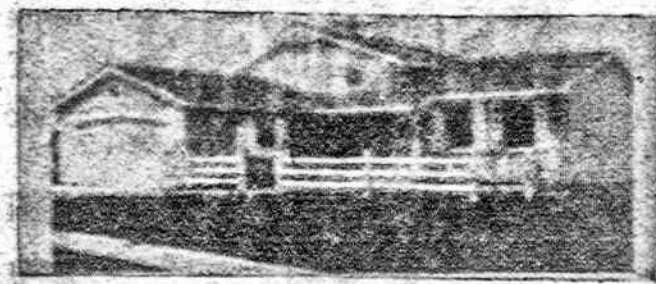
PASKOLA



GEORGETOWN

3 mieg., 1 1/2 vonios, išmūštas, poilsio-kamb., 2 auto garažas.

\$27,500.



HILTON

3 mieg., išmūštas pramogų kamb., 1 1/2 vonios, Stiklinės stumdomos durys, 2 auto garažas. Kaina \$28,500.

- Visuose namuose žieminiai langai ir durys.
- Koklių vonios.
- Gėso šiluma.
- 100 amp. elektros laidai.
- 1/4 akro lotas.
- Visi patogumai.
- Saligatviai.

- Mokyklos.
- Krautuvės.
- Bažnyčios.
- Parkai.
- Med. Centras.
- Žeml. taksai.

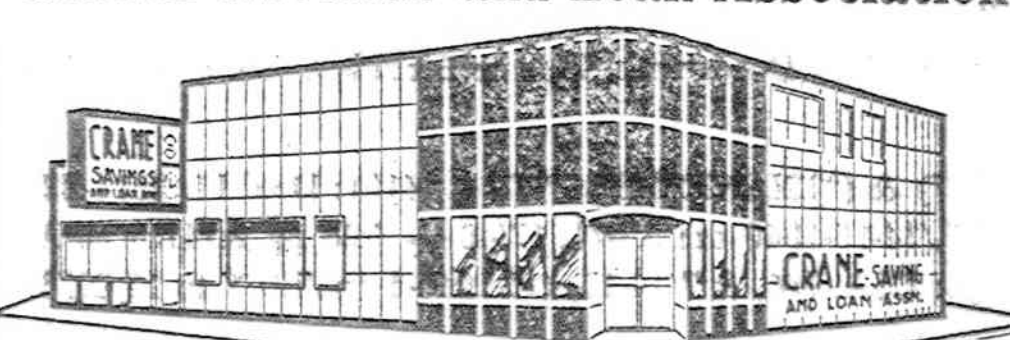
TELEFONAI: 837-2011—2012—2013

APŽIŪRĖJIMUI ATDARA KASDIEN, SESTAD. IR SEKMAD NUO 9 V. RYTO IKI 7 V. V.

Hanover Builders, Inc.

1831 BRIARWOOD AVE. — HANOVER PARK, ILLINOIS

CRANE SAVINGS and Loan Association



B. S. PIETKIEWICZ, Pres.

47 and Rockwell Street. Tel. Lafayette 3-1083
NEMOKAMAI VIETA AUTOMOBILIAMS

4 3/4%

ON INVESTMENT ACCOUNTS

MOKAME NUO 1966 METŲ SPALIO 1 DIENOS

P pinigai įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį. Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d.

Prašome apsilankyti naują mūsų namą.

VALANDOS: Pirmadienį 9:00 ryto — 8:30 vakaro; Antradienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Trečiadienį 9:00 ryto — 12:00 dienos. Ketvirtadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Septyniadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro.

DR. ANNA BALIUNAS
AKU, AUSI, NOSIES
IR GERKLIS LIGOS
PRITAISO AKINIUS
2533 W. 63rd STREET
Ofisio telefonai: PROSPECT 8-3229
Rezid. telefonai: WALBROOK 5-5076
Valandos: kasdien nuo 10 iki 12 val.
ir ryte ir nuo 7 iki 9 val. vak. Treč.
uždaryta. Kita laikų susitarus.

DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJOS IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building), Tel. LU 5-4446
Pirmia ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti HU 8-3222

DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3140 WEST 63rd STREET
Val. kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
antradieniais ir penktadieniais.
Trečiadi. ir sekmadieniais uždarytas.
Reiz. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REPUBLIC 7-7888

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisai: HEIMLOCK 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadi., ketvirtadi., nuo 1-4 ir 7-9
antradi., penktadieniais nuo 1-5, treči.
ir sešadieniais, skambinti HU 8-3222

DR. M. BUDRYS
ALERGIJA
2751 WEST 51st STREET
Valandos: antradieniais, penktadieniais
2-9 val., seštadieniais 10-1 val. p. p.
Ligoniai priimami pagal susitarimą.

DR. EDMUND E. CIARA
2709 W. 51st STREET
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: Pirm., ketv.
1-4, 7-9, antradi., penktadieniais, ir
sešadieniais, 10-2 val.

DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUŠERIJOS IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepia, skambinti MI 3-0001

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popietį ir 6-8 val.
Treči. ir sešadieniais uždaryta.
Ofisio tel.: PORTSMOUTH 7-6000
Rezid. telefonai: GARDEN 3-7278

DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
2858 W. 63rd STREET
Val. pirmadi., ketvirtadieniais 5-8 val. vak.
antradi., penktadieniais 1-4 popietį.
Ofisio tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 8-9801

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir
nuo 4-8 val. popietį. Sešadien. nuo
9:00-2:00 p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

ASSOCIATE OPTOMETRISTS
Lietuviški kabinetai
Dr. FRANK PLECKAS, OPT.
3424 W. 63rd St., GR 6-7044
Tikriname akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Valandos pagal susitarimą.
Uždaryta trečiadieniais.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
OFISAS 2454 WEST 71st ST.
Val. antradien. nuo 2-5 popietį.
ketvirtadien. nuo 6-8 vak.
Ofisio telefonai: 776-2880
Rez. telefonai: PR 9-6730

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bandra praktika ir chirurgija
OFISAS 2750 WEST 71st ST.
Tel. 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadien.
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sekmadieniais ir trečiadieniais
uždaryta.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bandra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
OFISAS: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirmadien., antradien., trečiadien.
ir penktadien. 2-4 ir 6-8 val. vak. Sešadien.
2-4 val. popietį ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofisio telefonai: HEIMLOCK 4-2123
Rezid. telefonai: GIBSON 8-6195
Pirmia ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandų skambinti telefonu HE 4-2123
jei neatsiliepia, tai telefon. GI 8-6195

ZIEMA EUROPOJE

(Rašo Leo Kvecas iš Jugoslavijos)

Liubljana, 1969 m. vas. 18 d.
Pas mus tebesiaučia blogi
orai. Tuojau už Rijekos pra-
sidedančiuose kalnuose, vadi-
namuose "Gorski Kotar" snie-
go dangą siekia vietomis 3-jų
metrų aukštumo. 3 trauki-
niai su keleiviais Zagrebo ir
Rijekos link stovi puskelyje ir
negali tęsti kelionės. Daugelis
vietovių yra atkirsta nuo pa-
saulio.

Tokio sniego gausumo šioje
aplinkėje, sako, nebuvo jau
40 metų. Tačiau Rijekoje snie-
go nėra.

Blogi orai ne tik pas mus,
bet visoje Vakarų Europoje.
Vakarų Vokietijos meteorolo-
gais sako, kad tokių vėjų ir
sniego pusnių nebuvo užregis-

DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35 STREET
(Kampas Halsted ir 35-os gatvių)
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p.
ir 6-8 val. vak. Seštadieniais 1-4 p. p.
Trečiadien. ir sekmadieniais uždaryta.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai: Protezai, Med. Ban-
džai. Speciali pagalba kėlimams
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 6-8 ir 6-8. Seštadieniais 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonai: PROSPECT 6-5084

MOVING
Apraustas perkraustymas
iš vieno atstumo.
ANTANAS VILIMAS
823 W. 34 Place
Tel.: FRONTIER 6-1882

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Laidiniai — pilni apraustai
ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
2047 W. 67th Pl. Walbrook 5-8063

GRADINSKAS
NAUJA SIUNTA:
ZEMA KAINA
PUIKIEMS
FONOGRAFAMS
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
Lietuvi, eik pas lietuvį!

SOPHIE BARCUS
RADIOJOS SEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio
iki penktadienio 10-11 val. ryto.
— Seštadien. ir sek-
madien. nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.
Vakaruškos: Pirmadieniais 7 v. v.
7-11; HEIMLOCK 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60625

LIETUVIŲ BALDO KRAUTUVĖ
ROCKWELL FURNITURE CO.
2615 West 63rd St., Chicago, Ill. Tel. WA 5-1711
Uždaryta nuo 20 metų.

COIFFURES DE L'ELEGANCE — 2741 W. 59th St.
under new ownership — BARBARA KOPEC.
Specializing in high styling and long hair
our specialty.
Permanent Waving — Tinting — Fröthing.
Wigs & Wiglets styled & sold. Phone 925-2657.

Kas tik turi gerą skonį,
Viską perka pas Lieponį!
LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
FURNITURE CENTER, INC.
Marquette Pk., 6211 So. Western, PR 8-5875
Vedėjas J. LIEPONIS
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 9:30. Kitoms dienoms nuo
9 iki 6 val. vak. Sekmadieniais atdara nuo 12 iki 5.

lėgria "beat" — muziką tuo-
jau dingsta iš akiračio.
Todėl Australijos pajūrio
maudyklėse nuolat skamba
"modernioji" muzika. Kai kas
reikia baimės, kad gali atbai-
dyti ne tik ryklis bet ir no-
rinčius maudytis.

WINNIPEG, MAN.
60-ties metų sukaktis



Kazys Blažys

Kazys (Kazimieras) Blažys
yra gimęs 1909 metų balandžio
7 d., Bartinkų km., Pilviškių
val., Vilkaviškio apskr., vidu-
tinio ūkininko šeimoje. Pradžios
mokyklos 4-rius skyrius baigė
Bagotoje. Karinę prievolę atli-
ko 2-me ulanų Lietuvos Kunigai-
skystės Birutės pulke — Alytuje.

Grįžęs iš kariuomenės, tarnau-
jo miškų žinyboje eiguiliu, Le-
kečių urėdijoje, Zūkų girininki-
joje. Pirmas jo urėdas buvo Si-
manavičius ir girininkai: Si-
paila, Žukauskas ir Sulžickas.

1935 m. buvo perkeltas į Le-
kečių urėdiją, kur dirbo prie
Dzūkų girininkijos iki pat I-mos
rusų okupacijos.

Dar vėliau jis gausa iš Miškų
D-to įsakymo nuorašą Nr. 134:
"Lekečių miškų urėdijos eiguilį
Kazį Blažį, skiriu vyr. eiguiliu,
toje pačioje urėdijoje, nuo 1943
met., lapkričio 11 d. (Pas.) M.
Gureckas, (pas.) S. Kripas, Miš-
kų ūkio Generalinis Direktori-
us".

1944 metais, kaip ir visi trem-
tiniai, pasitraukia į Vakarų. At-
vykęs Kanadon visą laiką dirba
prie SN geležinkelio kaip da-
lidė. Daugiausia dirba prie ge-
ležinkelio tiltų statybos.

Nuo pat atvykimo dienos yra
Naujienu nuolatinis prenumera-
torius, jis labai mėgsta ir su jo-
mis žada niekad nesiskirti.

S. m. balandžio 7 d. švęs sa-
vo 60-ties metų sukaktį. Ilgiau-
sį metų!

K. Strikaitis

GIROS AIDAS

Pasirodė naujas žurnalo
"Girios Aidas" numeris, kurį
leidžia Liet. miškininkų są-
junga išėjimoje. Žurnalo Nr.
25 ir 26 skiriamieji ne vien lais-
vos Lietuvos miškų departa-
mento 50 metų įkūrimo suka-
čiai paminėti, bet taip pat pa-
gerbti visus mirusius Lietuvos
miškininkus: žuvusius už Lie-
tuvos laisvę partizanus, iš
tremtuosius ir Sibirą ir miru-
sius Lietuvoje bei tremtyje.

Žurnalo viršelyje puošia Stel-
mužės senelis ažuolas, kuris
yra parinktas simbolizuoti lie-
tuvių tautos ilgų metų kovas už

laisvę, jos išvėmę ir vilų į
šviesų rytą.

Žurnale randame labai daug
brangios istorinės medžiagos
apie Lietuvos miškų ūkį, me-
džių aprašymus, jų pavadin-
mus bei jų sutvarkymą. Taip
pat patalpinta gerų straipsnių
iš Lietuvos ir JAV miškinin-
kystės ir įvairių įdomių infor-
macijų straipsnių bei žinių.

Šiame leidinyje rašo: Anta-
nas Rukavičius, Vincas Žemaitis,
Algirdas Žemaitis, Z. Prūsas, J.
Rauktytis, J. Kupronis, A. Te-
nisonas, S. Dirmantas, A. Skė-
rys, J. Augustaitis ir kt.

"Girios Aido" redaktorius J.
Kupronis, techn. redakt. V.
Žemaitis. Žurnalo apimtis 128
puslapių, išleistas geram po-
pieriui ir su atspausdintomis
aiškesnėmis nuotraukomis.

Spausdino Saležiečių spaus-
tuvė Romoje, Italijoje. Tiražas
300 egz. Kaina \$1.50. Gauna-
mas pas žurnalo administrato-
rių P. Norkaitį — 2835 W. Per-
shing Rd., Chicago, Ill. a. b. d...

Vis dar demokratų

konvencijos atgarsiai

Chicagoje įvykusios demo-
kratų konvencijos riaušių pa-
sekmės vis dar tebeagrinėja-
mos ir kol kas tebeieškoma
daugiau kaltininkų, — kalti-
ninkų, dėl kurių karininkų
tos riaušies pasivymėję net
kraujo praliejimu, nekaltant
jau apie didelių medžiaginių
nuostolių.

Kai pirmomis dienomis po
riaušių prasidėjo triukšmas
dėl policijos žiaurumų iš vie-
nos pusės, ir demonstratorių
kaltinimų naikinimo turto ir
kitais neteisėtais veiksmais,
tai buvo beveik neįmanoma
tikrai pasakyti, kieno pusėje
yra tiesa.

Keliems mėnesiams praėjus
ir aistroms atvėsus, šiandien
nebėra abejonių, kad neteisė-
tais veiksmais pasivymėję kai
kurie demonstrantai, o taip
pat ir kai kurie policininkai.

Jau anksčiau buvo neteisė-
tais (ir net brutaliais) veiks-
mais apkaltinti kai kurie poli-
cininkai ir riaušių vadai. Ket-
virtadienį federalinės prisaik-
dintieji sprendėjai prie jau
kaltinamųjų pridėjo dar še-
šiolika asmenų: bereikalingai
varfojimų jėgos ir atlikimu ki-
tų neteisėtų veiksmų apkalti-
no aštuonis policininkus ir aš-
tuonis riaušinininkus.

Savaime suprantama, kad
visiems jiems bus keliamos
bylos ir jie bus nubauti, jei
teismas suras, kad kaltinimai
yra pagrįsti.

**Susirinkimų ir parengimų
PRANESIMAI**

— Lietuvos Žagarės Klubo susirin-
kim įvyks sekmadienį, kovo 23 dieną
1:00 val. po pietų Vengeliškienės
saloje, 4500 So. Talman Ave. Visi
nariai ir narys malonėkite dalyvauti,
taipgi nepamirškite užsimokėti klubo
duokles.

J. Keturakis, rašt.



GELININKAS

(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje
gražiausias gėles ir vainikas, ant-
pių papuošimai ir sezoninės
kapams gėles.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKŲ

BEVERLY HILLS GELININKAS
GELES VISOMIS PROGOMIS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

Telefonai: GROVEHILL 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telefonai: TOWNHALL 3-2108-9

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

AIKŠTĖ TUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIKAS & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYŠ MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAJONAS VIETA
REPUBLIC 7-3600 REPUBLIC 7-3601

EUDEIKIS

Laidotuvių Direktorius

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE

Telefonai: YARDS 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE

Telefonai: LAFAYETTE 3-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijoms
AMBULANČE
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

BUTKUS - VASAITIS

1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYMPIC 2-1065

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVENUE. Phone: YARDS 7-3401

LACKAWICZ IR SŪNUS

2424 WEST 69th STREET REPUBLIC 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE VIRGINIA 7-6672

GEORGE F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YARDS 7-1138-1139

PETRAS BIELIUNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFAYETTE 3-3572

P. J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET Phone: YARDS 7-1911

LAWN FUNERAL HOME

Sigmund J. Sutkus

7909 STATE RD. OAK LAWN, ILL. Phone: 636-2320

lieti šaknis.

Vytautai Didžiņam valdant Lietuvā, jos ribos siekē net Juodajā jūrā. Lūcko suvažāvinie 1429 metais sausjē, dalyavas Romas imperatoris Zigmantas Linksemburģietis (1361—1437) pasūtī Vytautai karaliskā vainikā. Šiam sumanyimui pritārē kryžuocāi, pradžioje ir Jogaila nesipriešino. Lenkai Vytauto karūnavimui buvo priešinīgi. Jie visokiais būdais tē trukdē. "Kai imperatorius pranešē, jog esgs parengēs du vainikus (V. ir jo žmonai), lenkams pavyko itinkinti pop. Martyn V, kad jis sulaukyt V. (vytauto) vainikavimng..." (L. E. XXXIV t., 385 psl.). "Vainikavimas, kaip Zigmantas jau 1430 VII 4 buvo išėgš, esgs civilinis aktas, kur vyskupo patepimas, kaip bžn. ceremonija, nesgs būtinas... lenkai, nebegalėdami V. sulaukyti nuo vainiko... sugavo Cigalos delegaciją, atėmė diplomus ir vainikavimo reikšmę aikinancius laiskus, delegatus apmūsė ir paleido Ordino žemėse". (386 psl.).

Kaip spėjama, Vytautas Didysis lenkų nuuodytas mirė 1430. X. 27 Trakuose. Juk ir Vytauto D. tėvą Kęstutį Jogailos įsakymu nužudė Kriavos pilyje. Vytautui Didžiūjam mirus, Lietuva neteko tinkamo valstybės šeimininko. Lenkai pradėjo savintis Lietuvai priklausiusias žemes. Pasėnes ir Jogaila 1434 m. birželio 1 d. mirė.

Iš vakarų Lietuvą spaudė volkiečių ordinas, visai rimtas pavojus atsirado ir iš rytų. Viduje didikai varžėsi dėl kandidato į didžiojo kunigaikščio sostą. Pagaliau 1440. VI. 29 Vilniuje Didžiojo Lietuvos kunigaikščio buvo vainikuotas Jogailos sūnus Kazimieras, o 1447. VI. 15 lenkai jį vainikavo Lenkijos karaliumi. Prieš išvykdamas į Lenkiją, Kazimieras davė Lietuvai privilegiją, apie kurią dr. V. Sruogienės Lietuvos istorijoje taip parašyta:

"Savo privilegija, duola 1447 m. gegužės 2 d. Vilniuje, Kazimieras garantavo Didžiosios Lietuvos Kunigaikštystės teritorijos nekeičiamybę, pažadėdamas betuviams, kad jos sienos ilks tokios pat kaip Vytauto laikais, o jei bus galima, dar prapleštos. Jis taip pat pažadėjo, kad visi aukštieji dvasiškiai ir

mi laikinai ar paveldimai tikslai Didžiosios Kunigaikštystės gyventojams ir kad joks svetimas šis negalės įsigyti žemių Lietuvoje..." (302 ir 303 psl.).

Susigiminiavus Lietuvai su Lenkija, iš Lenkijos pradėjo skverbis lenkiški papročiai. Pirmausia į Lietuvą įleido šaknis baudžiava, kuri kėlė atidare bajorams teikiamos privilegijos. Pačią pirmąją privilegiją suteikė Jogaila 1387 metais; kitą — 1413 metais Jogaila su Vytautu; Kazimieras savo 1447 metų privilegija patvirtino jau veikusių baudžiavinę santvarką Lietuvoje.

"... Nors politiniai santykiai su lenkais labai aštrūs, tačiau bendri reikalai ir dažni susitikimai artina vienus su kitais. Vedybos su lenkais ir lenkėmis dažnėja, lenkų kalba pamažėle pradeda skverbis pradžioje į didikų rūmus, paskiau ir į bajorų dvarus". (dr. Srg. L. i. 328, 329 psl.).

Ir taip Lietuvos valstybė vis riedėjo sunykiman. Kazimieras savo testamentu Didžiojo Lietuvos kunigaikščiu paskyrė sūnų Aleksandrą, kuris 1492. VII. 2 Vilniaus katedroje buvo vainikuotas D. L. kunigaikščiu. Tačiau lietuviai Aleksandro išrinkimu labai apsiriko. Jis buvo negabus ir neryžtingas. Užaugęs Lenkijoje, pasidavęs lenkų papročiams ir eidamas iš vieno su broliu, Lenkijos karaliumo, dažnai daugiau žiūrėjo Lenkijos, negu savo valdomos valstybės naudoms.

Tuo tarpu Maskvos kunigaikštis Ivanas III, pasinaudojęs Kazimiero mirtimi, susitarė su Krymo totorių chanu Mengli Girejumi ir, sukurstęs kaizerios Lietuvos rusų kunigaikštčius, pats su dviem armijom įsiveržė į Lietuvą.

Aleksandras šaukėsi pagalbos iš Lenkų. Šie ne tik jos nesuteikė, bet Jonas Albrechtas savo raštu jį patį paveikė kuogrečiau ieškoti taikos su Maskva... (Dr. Srg. L. i. 337 psl.).

Ivanas III ne tik kad veržėsi į Lietuvą, bet ir popiežini Lietuvą skundė, Lietuvos ponų tarybai paskelbė karą.

"Trys Maskvos armijos įžengė į Lietuvą... Lietuvos karaliumenė užstojo jai kelią... 1500 m. liepos mėn. 15 d. ties Vėdrošos upe (į rytus nuo Smolensko)..."

Gyvai perkamas

Povilo Laurinavičiaus romanas

BE DRUSKOS

Kieči viršeliai — \$1.00, minkšti — \$3.50. 404 puslapiai. Laurinavičiaus kūrinys sukėlė didelio susidomėjimo. Knygot kelia aštrias gyvo gyvenimo problemas. Puikūs Lietuvos valdai, gyvi pasikabėjamai, skaudžios tikrovės problemos. Romanų galima įsigyti arba užsisakyti NAUJIEJOS. Pradome siųsti čekį arba Money Orderį toktu adresu: MAUJIEJOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608.

(dr. Srg. L. i. 341 psl.).

Į Lietuvą pradėjo veržtis ir totoriai. Jie įsibrovė net į Gudiją, netoli Klecko įsirengė stovyklą ir iš čia puldinėjo Vilniaus, Naugardėlio, Minsko ir Lydos apylinkes. Karaliai M. Glinškin vadovaujamai, 1506 m. VIII. 5—8 ties Klecku įvyko kautynės, kurias laimėjo lietuviai. Šias kautynes smulkiau aprašęs gen. St. Dirmanas 1968 metų Karyje Nr. 9, 312-315 psl.

Apie šią kautynių laimėjimą DL kunig. Aleksandras sužinojo jau būdamas mirties patalėje — mirė 1506. VII. 6. Po jo mirties, Lietuvos ponų taryba 1506. X. 13 be lenkų dalyvavimo Didžiojo Lietuvos kunigaikščio išrinko žyginantį II ir po savaitės Vilniaus katedroje jį vainikavo vyskupas Taboras.

Maskva nesitrovė Lietuvą karais varginti. Maskvos kariuomenė 1507 metais priartėjo prie Smolensko. Prasidėjo karas. Šiuo metu rusai pasinaudojo Glinškio sukeltais neramumais Lietuvoje.

Susidarius palankioms aplinkybėms, kniaziaus Mykolo Glinškio iškilimas sukėlė kaizeriui didikams pavydą ir tie pradėjo jį šmeižti. Įvykusiam Minsko seime 1507 m., Glinškis pareikalavo teisingumo, bet žyginantais bylą atidėjo. Glinškis užpyko ir užsiminė, jog karaliumis galėsis savo nedėkingumu. Lenkai malydami sunkią Lietuvos būklę, šiame seime siūlė sudaryti su Lenkija uniją.

Glinškis, nesulaikdamas teisybės, 1508. II. 8 naktį užpuolė Gardino pilį ir vėliau besislapsydamas atsikūrė Maskvoje. Maskvos kariuomenė vėl puolė Smolenską 1514 metais. Pilies gynėjai nors labai narsiai gynėsi, bet Glinškio, kuris vadovavo rusų kariuomenei, sąmokslas su įtakingais bajorais juos išdavė. Pilis liepos 30 d. pasidavė Maskvai ir jos gynėjai Salogubui nukirto galvą.

Rusų veržimuisi sulaukyti, Lietuvos ir Lenkijos kariuomenė, vadovaujama Konstantino Ostrogiškio, tais pačiais metais rugsėjo 7 d. ties Orša sudarė sąlygų su priešo kariuomene. Kitą dieną įvyko mūšis lietuvių pergalę. (Šį mūšį smulkiai aprašė gen. St. Dirmanas "Tautos Pradotėje" II t., 2-ros knygos 18-18 puslapiuose).

Katanynei spaudė Lietuvą iš išeorės, o viduje taip pat neslėgo nesantaikos. Lenkai mažai kur lietuviams pagalbėjo. Jų tikslas buvo kiek tik galima Lietuvą stipninti, kad greičiau priverstų sudaryti uniją.

Nemaža nesusipratimų sukėlė ir žyginantio II žmona Bona Sforza vykdydama žemės reformą. "1544 m. susirinkęs Brastotje seimas aštriai kaltino karalienę. Beveik visi didikai atsisotėje trinkšmingai šaukė esą jos skriaudžiamai, apvogti, skumkėsi šališkais teismais, per reformą neteislingai išvedamomis dvaru sienomis.

Tada Lenkijos pakancleris Muciejanskas lenkų vardu prabilo, reikalaujamas atgauninti senas Lietuvos ir Lenkijos unijas. Visi lietuviai griežtai pasipriešino" (Dr. Srg. L. i. 390 psl.).

Žyginantas II (Senasis) bajorams nusileido ir 1544. X. 6 valdžią Lietuvoje perdavė sūniui žyginantui III Augustui.

Žyginantas Augustas apsigyveno Vilniuje. Po jo žmonos Elzbiėtos Habsburgaitės mirties, jis 1547. VI-VII slapiai situokė su Barbara Radvilaite Goštautene. Kai 1548. IV. 1 gavo žinią apie tėvo mirtį, žyginantas Augustas viešai prianešė Lietuvos ponų tarybai apie savo vedybą; Barborę įkurtinęs Vilniaus pilyje, balandžio 30 d. išvykęs į Krokuvą peimti Lenkijos karaliaus sostą.

Karai su Maskva nesitrovė. 1563 metais buvo užimtas Poleskas, Maskvos kariuomenė atsidūrė ties etnografinė Lietuvos siena. Lietuva prašė Lenkijos pagalbos, bet žyginantas Augustas vietoje paranos, pakvietė Lietuvos delegaciją atvykti į Lenkijos seimą Varšuvoje derėtis dėl unijos. Seime lenkai reikalavo abiejų valstybių sujungimo, o lietuviai — abiejų valstybių savarankiškumo. Gincai buvo labai karšti. Lietuviai malydami, jog susitarimas neįmanomas, iš Varšuvos išvažiavo.

"Po Varšuvos seimo Lietuvos je įvyko didelių pakelimų valstybės administracijos ir teismų santvarkoje. Buvo įvesta paviečių reforma su bajorijos seimeliais, o taip pat bajoriškėji teismai. Visa tai buvo galutinai patvirtinta 1566 II Lietuvos Siatuto (žr.). Lietuva iš didžiojo kunigaikščio valstybės virto lenkiško tipo bajoriška valstybe su bajorų renkama teismais bei taip pat seimelių renkama seimų atslovaais. Į Lietuvą buvo atkelta lenkiška santvarka. Aišku, kad dėl to turėjo sumažėti Lietuvos bajorijos antagonizmas didžiūnams bei linkimas prie unijos su Lenkija, nes iš tos unijos luominin atžvilgiu jau nebebuvo ko galima buvo belaukti... Lietuvoje beliko toks vienas variklis — varginas vis nesibaigias karas su Maskva ir paramos reikalas, ypač kai 1567 planas puli Maskvą kartu su Krymo totoriams nuėjo niekais, labiausiai dėl Lietuvos bajorijos nenoro karinti. Šitas faktas vertė skubinti reikalą ir žyginantį Augustą, kurį lenkai ta kryptimi spyrė labiausiai norėdami užtikrinti ryšius su Lietuva po jo gyvos galvos. Tai galutinai imtasi spresti jau Lubline.

(Bus daugiau)
1879 m. kovo 3 d. gimė rašytojas Jonas Bilimanas (mirė 1907. XII. 8).
1008 m. Latvijos valstis

"Neapykanta — širdies beprotė". Taip bent yra nusakęs Byronas, anglų poetas 19-jo kilmėsio pradžioje. Gaila — jis mirė 1824 m., nes jei dar šandien gyventų, sąvoką "neapykanta" — tikriausiai pakeistų radikaliai neigiamą prasmę. Šiuo gyvenamuoju laikotarpiu yra žmonių, kurie neapykantos vedini taip kartais nusako ar nurašo, kad atrodo, lyg jie būtų nukritę iš kito pasaulio... Nebe to — šitokie neapykantos vedini "išminčiai" sukelia ir juoko...

Štai, pracliais metais Vakary Vokietijoje viešėję Sovietų Rusijos žurnalistų delegacijos atstovai, grįžę namo — apie Vakary Vokietiją paskelbė eilę straipsnių (lytintuose laikraščiuose bei žurnaluose), kurių vieningas tikslas: vokietų tautą su niekinti iki barbarinių pleskių ir žmogžudžių gaujos, kiek ji apima sritis tarp Reino ir Elbės...

Pats kvailiausias, tuo pačiu ir juokingiausias, toje delegacijoje, pasirodė žurnalo "Literaturnaja Rossija" korespondentas Čarni. Jis, aplankęs Bavariją, barbariškumo žymių rado net bažnyčioje. Būdamas Muenchene, Theater vardo bažnyčios altoriuje; jis pastebėjo tris didžiulius raides "B. M. V." Iankynasi, toje bažnyčioje aprašydamas, jis užbaigė: "Altoriuje galima labai aiškiai išskaityti tris raides — B. M. V. Tai raides, žinomos automobilų firmos. Pats Dievas ir parapigiečiai — kas ypačiai svarbu — tą paslaugią firmą turi prisiminti net ir čia".

Tikrinoje, kalbamas altorius toje Muencheno bažnyčioje pažymėtas didėlis B. M. V. raideimis — kas reiškia "Beatae Mariae Virginis" (Nekalto Prasišalėjimo Mergelė Marija); nes jai tas altorius pašvystas. Bet Čarni, degdamas neapykanta vokiečiams, B. M. V. sumaišė su B. M. W. — kas reiškia "Bayerische Motor Werke" — iš senų laikų žinomą vokietų automobilų ir motociklų firmą...

Panašiai atsitiko su tūlu "Lietuviai Amerikos Vakaruose" (1968 m. Nr. 11) korespondentu, jei ne su pačiu redaktorium... Neapykantos dėmokratų patįjį kupino autoritatus straipsnyje ("Nixon ir Agnew laimėjo rinkimus") — yra tokia pastaba:

"Kalifornijoje piliečiai turėjo progos senatorium išrinkti gerą vyrą — Rafferty, kuris pavašarį pirmuosius rinkimus nugalėjo T. Kuchelį. Daugelis balsotojų rinkalo nesuprato ir išrinkto demokratą A. Scranton, miltelantį, prokoministinių idėjų kraštutinį kairiųjų (kurį rekomendavo LAT komunistinio redaktoriai), už kurį pasisakė taip pat ir senoji liberalo respublikono T. E. Kuchel draugai".

Aš nežinau, kiek daug skaitė...

tojų laikraštį perskaitė atidžiai, su dėmesiu. Bet kas tai padarė — tikriausiai turėjo nusijuokti. Matytė: autorius, apsvaigęs neapykanta, Kalifornijos senatorium "išrinko" ne demokratą Alan Cranston, bet Scranton — buvusi Pensilvanijos gubernatorius, žymų ir garbingą asmenį respublikonų partijoje, sumaišydamas jį su "prokoministinių idėjų kraštutiniu kairiuoju" ir t. t. ir t. t.

Kiek tai liečia senatorių T. E. Kuchel — senąjį respublikonų liberalą ("L. A. V."), pakalbėsime vėliau ir pažintėsimė kas buvo čia (Los Angeles lietuvų kolonijoje) jo draugai ir kas dabar pasidūrė priešais...

Neapykantos "peritukų" tame "L. A. V." numeryje yra ir daugiau. Štai, besidžiaugiant Nixon — Agnew rinkimų laimėjimu, tame pat straipsnyje, tarpe kita ko, taip porinama: "Dabar jau visi mato, kad Johnsono "karo sustabdymas" buvo išdavikškas ir kad laikos derybos tik blėfas".

Matytė — koks nusimanymas (ar apakimas?) politikoje... Tuotaišinis prezidentas Johnsonas — išdavikas, nes jo "karo sustabdymas" — išdavikškas. Bet dabar... to paties autoritatus garbinamas naujasis prezidentas Nixon ne tik tęsia Johnsono "išdavikšką karo sustabdymą", bet dargi tiesiogiai tariasi su Johnsonu, ypačiai kiek tai liečia tą išdavikšką "karo sustabdymą". Tikras išdavikas tas buv. prezidentas Johnsonas: jo du žentai — marinių majoras Rob ir aviacijos grandinis Nugent (pastarasis lietuvų kilmės) abu Vietnamo frontu, kai tuo tarpu Nixono žentas David Eisenhower (34-jo Amerikos prezidento generolo Eisenhowerio anūkas) ne tik kad nėra Vietnamo fronte, bet net ir negalvoja apie karinę tarnybą (žinr. jo pasikabėjęm su "Look" Craig Karpel). Nejaunai ir Nixono karinė politika išdavikška?...

Boikotas ar nesusipratimas? Rinktiniai Los Angeles lietuviai respublikonai nedalyvavo Nixono inauguracijos iškilmėse. "Lietuviai Amerikos Vakaruose" paskelbtų tokių laimėjimų, kurie gavo kvietimus dalyvauti Amerikos prezidento inauguracijos iškilmėse viena Rūta - Lee Kilmontytė nedalyvavo. Bet ji... mano išmanymu, j bet kurio Amerikos prezidento inauguracijos iškilmės gali patekti ir be oficialaus, partinio, kvietimo. Atmetus jos galimybes (inauguracijoje dalyvauti) apie ką "Lietuviai Amerikos Vakaruose" š. m. Nr. 1) sakė, kad tik "... toko girdėti" — galint pasakyti, kad Rūta Kilmontytė tose iškilmėse tikrai dalyvavo ir, be to, turėjo relos progos skelbti...

vejamis? Arba iš pavardžių žinoma — visi ekonominiai pajėgūs nuykti i Washington, D. C. — Amerikos sostinė, ten apsimokėti viešbučio ir baldus dalyvų išlaidas. Bet... nei vienas, išskyrus Rūta Lee-Kilmontytę, tų Kalifornijos lietuvų, respublikonų partijos veikėjų (Nixono) inauguracijos iškilmėse nedalyvavo. Net Leonardas Valinkas kažkur užkluvo savo kasdieninėse pareigose ar rezoliucijų komite, "Lietuviai Amerikos Vakaruose" pristatytas net paskutiniuoju, gavusiu prezidentinį kvietimą...

Priešais prašosi kita galimybė; kad tie "Lietuviai Amerikos Vakaruose" paskelbtų, (net fotostatiniai parodyti) prezidentiniai kvietimai buvo tik suvenyrai, kurių, kiekvieno prezidento inauguracijos proga atspausdinama apie 200,000 ir jie išsiunčiami daugiau ar mažiau pasidarysienis partijos veikėjams. Šitokie suvenyriniai kvietimai neduoda teisės jokiose inauguracijos iškilmėse dalyvauti, jie kartais net išsiunčiami — jau iškilmėms priešėjus... Kokius, iš tikrųjų kvietimus gavo Los Angeles respublikonų lietuviai veikėjai — taip ir neaišku... kaip ir lygiai neaišku, kodėl niekas jų (be Rūtos Lee-Kilmontytės) i tokias istorines iškilmes nevyko, jei gautieji kvietimai buvo ne suvenyriniai... Boikotas ar nesusipratimas?...

Keistenybių Los Angeles lietuvų respublikonų veikloje ryšium su prezidento rinkimais buvo ir daugiau. "Los Angeles Lietuvių Komiteto Nixon — Agnew išrinkti" suminėly valdybos pareigūnų ir rėmėjų sąraše — nėra... Leonardas Valinko pavardės... Nejaugi Valinkas nerėmė Nixoną? Abėjau... O gal aš komitetas jau neberemia L. Valinką...? Asmeniškai — nebūčiau nusitebintas — nei vienu, nei antru atvejuais...

Keistenybių galima rasti ne tik Los Angeles lietuvų respublikonų gyvenime, kiek tai liečia paskutiniuosius prezidento rinkimus — bet ir lietuvų demokratų veikloje. Matytė: Los Angeles Lietuvių Demokratinio Klubas būtų lyg miręs... nes visos rinkimines kampanijas metu nedrįso ne tik paskelbti pacioje kampanijoje, bet — nesusaukė net savo narų susirinkimo, kuriame būtų buvę galima aptarti lietuvų demo-

Nežinau, kieno iniciatyva, nedidelėje San Fernando Valley State College, Northridge, Cal., atsirado "Lithuanian Research Project", kurio programos rezultatai (apklausinėjimas) apima net 47 klausimus... Štai jų keili, charakteringesni: aš manau, kad yra gėda, jei lietuviai atsisako savo papročių ir savinasi papročius kitų; yra geriau — jei jaunas lietuvis draugauja tik su lietuviu; lietuvis niekada neturėtų keisti savo pavardės; aš žinū ir viską tik iš lietuviško laško; aš turėčiau apsisvesti tik su lietuviu; man yra labai sunku bendrauti su bet kuo, kuris nėra lietuvis; lietuviai gali įsijungti i Amerikos bendruomenę, kad užsidirbtų pragyvenimui, bet turi būti apsijungę savo tarpe, kad išlaikytų savo kultūrą; aš visada apie save galvoju — pirmoje eilėje kaip apie amerikietį ir antroje — kaip apie lietuvi; aš viską žinū ir iš lietuviško laško ir t. t. ir t. t.

Manau, kad daug Los Angeles (ir Kalifornijos iš viso) lietuvų tokias ankeias gavo. Būti naudinga, kad kiekvienas, pagal savo ištikimą, anketa užpildytų (t. y. atsakytų i klausimus) ir ją grąžintų jos iniciatoriams (San Fernando Valley State College).

Visai suprantama, kad šito lietuvų tyrimo projekto (Lithuanian Research Project) dalyviai — rezultatai bus nepaprastai įdomu patirti ne tik mūsų (Los Angeles ir Kalifornijos) kolonijos, bet ir visos Amerikos, lietuviams. Lauksime.

Ir Kuboje rojus kaip sovietuse

Išskiriant maskolbernius Amerikos lietuvų "komunistų" vadovas, visi lietuviai turi nejamiršlingą supratimą apie sovietinį "rojų", bet daug kas neturi supratimo, koki rojų Fidelis Castro atnešė Kubai.

Mrs. Hilda Lastre laiške Tribunai "Cuban Paradise" štai ką rašo:

Lektuvų grobiko Castro Kuboje yra 100,000 politinių kalinių. Daugiau kaip 600,000 kubiečių yra egzilai (pabėgeliai) ir 30,000 kubiečių buvo nugalabyta komunistų kltkos, kuri dabar valdo mūsų Kubos tėvynę. Iš tų, kurie tebėra Kuboje, 90 nušimčių laukia ir tikisi vieną dieną sulaukti, kai jų krašte vėl grįš laisvė; tuo tarpu jie rašo prašymus, kad leistų emigruoti.

Ilgamečio BALFO pirminko, prelato J. B. Končiaus knyga ATSIMINIMAI IS BALFO VEIKIOS

404 dideli puslapiai, daug nuotraukų. Kieti viršeliai \$4.00, minkšti — \$3.00.

Idomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geriausia dovana globėjui, simtusiai simtinius i Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knygą pasigysime adresuotai, jei pasitarsite čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

lins susirašinėjimų su šiuo žmogum atidengimas duotų daug šviesos. "leftistų" veiklos užkulisiuose.

Veidu į Lietuvą, kultūrinis bendradarbiavimas, kultūriniai ryšiai su kraštu — labai neaiškios frazės kažkokiams tikriesiems tikslams pridengti.

Nuo išvykimo iš Lietuvos kiekvienas iš mūsų ne užpakaliu musisukome į savo kraštą, o savo sentimentus reiškiamo ne spaustuvės dažais. Niekas iš "bendradarbiautojų" nei iš tolo negali prilygti mūsų ryšių su kraštu tamprumu. Nekalbant apie susirašinėjimą, dešimtys žydų firmų susikrovė turtus iš mūsų paramos broliams, ir nuo to mus neatitrūkė nei aiškus supratimas, kad bolševikai su rinktais už sluntinius pinigais apmoka milžinišką savo diversijos aparatą šame krašte. Visi, kuriems brangi Lietuviška knyga, tautodailė, muzika, randa kelius apsirūpinti šiomis gėrybėmis be partorgų tarpininkavimo. Štai ir tūkstančiai mūsų, kurie jau spėjo apsilankyti Lietuvoje, nekeldami jokio triukšmo ir erzelio ir apsieidami be tiesioginio kontakto su okupanto partiketiniais, o taip pat dešimtys, gal šimtai žmonių iš anapus jau lankosi šame krašte, tyliai, be pompastiškų priėmimų. Kiekvienas mažiausias plyšys geležinėje uždangoje pilniausia išnaudotas ir išnaudojamas ryšiams su kraštu, nedarant iš to triukšmo ir veiklos ir neieškant jokių nuopelnų, tyliai, kaip ir dera subrendusiems žmonėms. Mes visi gerai žinome, kur mūsų tauta ir kur mes, kokiame sąlygose gyvena mūsų broliai, kas yra mūsų okupantas, koki jo tikslai ir ko iš jo galime tikėtis.

O ką daugiau už mus šioje arilyje pasiekė "bendradarbiautojai"? Gal jie jau išsikovojo kokių specialių sąlygų ar privilegijų sau ir Lietuvos kultūrininkams? Gal jų ryšiai su Lietuvos žmonėmis yra tikresni ir intensyvesni, negu mūsų visų kitių? O gal jiems Lietuvoje jau leidžiama apsilankyti tėvų gimtinėse ar pasigrožėti bet kurio pasirinkto Lietuvos kampelio vaizdais, pasikalbėti su giminėmis ir pažįstamais ne Vilniuje, bet jų pačių namuose? Pagaliau gal jiems mainais už kalbą iš ten gaunamų bolševikinių laikraščių ir knygų įmanoma pasiūsti draugams kokią čia išleistą knygelę ar bent maldaknygę tėvo motinai?

Nonsensas! Jų ryšiai su kraštu lygiai tokie patys ir tokiais pačiomis Maskvos nubrėžtomis sąlygomis, kaip ir mūsų visų, ir skirtumas tarp mūsų ir jų yra tik tas, kad mes nieku neužsiangažavę okupantui, o jiems maža kuo belikę užsiangažuoti. Ir dar daugiau. Ši mūsų "leftistų" veikla ar iš viso leidžia

Nesame greitai mūsų leftistus tuojau nurašyti į komunistus ar kultūrbolševikus, bet nesame ir toki naivūs, kad nematytume, kaip per tokį trumpą laiką ši nedidelė grupelė žmonių sugėbėjo mūsų krašto okupantui pasiūlyti geriau, negu "Vilnius" ir "Laisvės" žmonės per dešimt-

Lietuva. Vargu. Bet jų bendradarbiavimas su okupantu, tegul ir per jo patikėtinius, labai aiškus. O jei tokiems "Akiračiams" dar atrodytų kitaip, kažin kaip su šiais keliais "pro-vokuojančiais klausimais"?

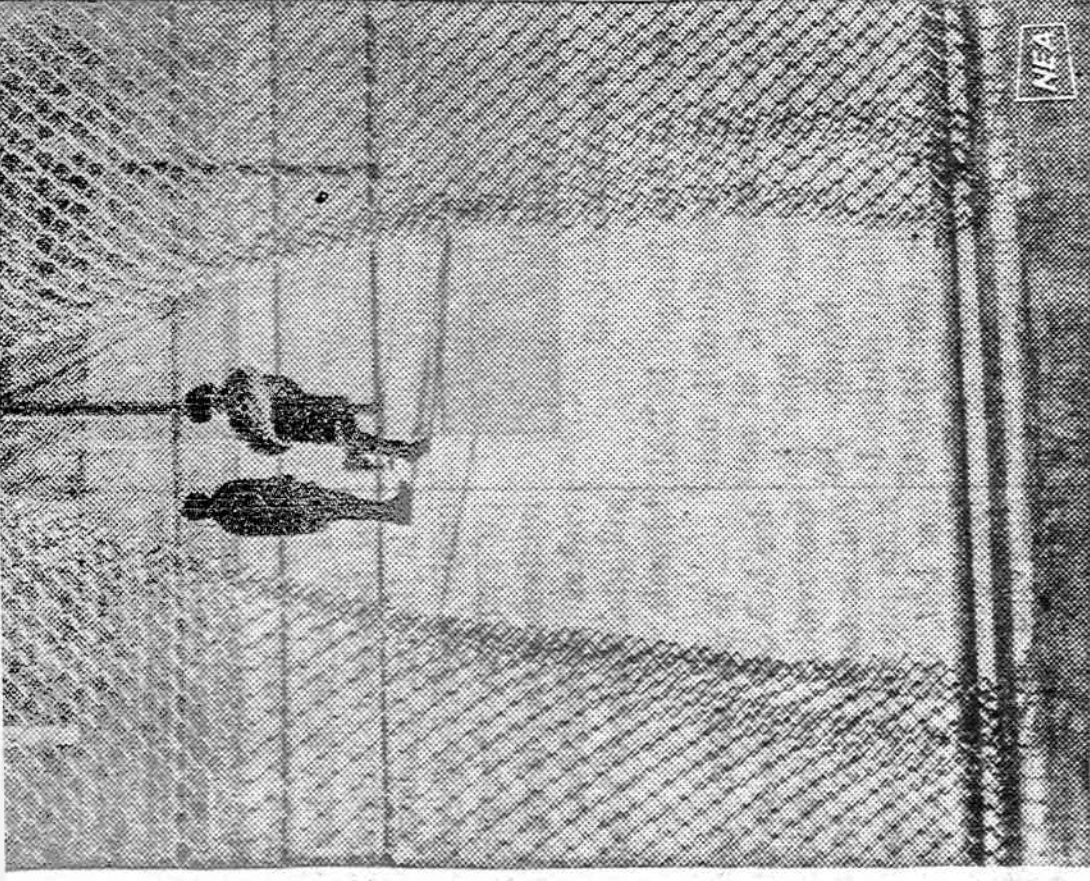
Net ir šiuo metu Čikagoje, šiame "leftistų" centre, yra svečių iš Lietuvos. Kolkolozininkų, fabrikų darbininkų, mokytojų, nereikšmingų tarnautojų. Kurios iš jų suspėjo jau pamatyti mūsų "bendradarbiautojų"? Kuriems iš jų suruošti bent nuoširdūs priėmimai, sakysim, Mieželio ar Dirvonio namuose? Jie taip pat mūsų broliai, seserys, daug tikresni ir daug arčiau tikrosios Lietuvos, kaip Kazakevičiai, Mieželačiai, Šepečiai. Kam iš "bendradarbiautojų" įdomu jų išgyvenimai ir pažiūros į emigrantus?

Neseniai per Čikagą pravažiavusi ekskursija iš Lietuvos buvo marga sudėtimi: rašytojai, dailininkai, muzikai, koleschozų pirmininkai, etc. Ar jau toks atsitiktinumas, kad sutikimus ir priėmimus ši kartą organizavo ne "Vilnius" komunistai? Ar atsitiktinumas, kad Dirvonio namuose visas dėmesys buvo ne kokiems rašytojams ar menininkams, bet Vytautui Kazakevičiui, kultūros komisarui Šepečiai ir Paleckio žentui aktorui Noreikai? Ar atsitiktinumas, kad aerodrome atsiveikimo maldelę sukalbėjo ne kurie nors iš "Vilnius" štabo žmonių, bet vienas svarbiausiųjų "bendradarbiautojų" sąjūdžio organizatorių?

Geriausia, kad visa tai būtų tik atsitiktinumas, nes ir be to, šis "bendradarbiautojų" sąjūdis jau taip panašus į Vytauto Kazakevičiaus komiteto poskyrį, o "Akiračiai" — "Gimtojo krašto" amerikiečių laidą.

"Akiračiai" rašo: "Pirmojo 'Akiračių' numerio ploto apytikriai 20% užpildė tautininkai, 30% — ateitininkai, 30% — santariečiai ir šviesiečiai, 10% — skautai ir 10% — greičiausiai komunistai ir komjaunimai".

Ši pastaba aiškiai skirta patyčioms. O gal užsikabins kas iš "senių" ir "atžagareivių", pradės komentuoti spaudoje, ir "Akiračiams" bus girdaus juoko. Bet iš esmės čia reikalinga nėra toks juokingas. Tie 10% "Akiračių" ploto užpildyti rašytojai iš Lietuvos, surankiotais iš įvairių komunistų kontroliuojamų laikraščių ir skirtais bolševikinio gyvenimo reikinių nagrinėjimui tokiu metodu, kad dėl to bolševikų kvilingams nebūtų galvos skaudėjimų. Ką gi, gudru ir labai patogiu. Ir rankos nesuterštos, ir skaitytojai nepasakys, kad "Akiračiams" Lietuvos gyvenimas nerūpi, ir kazakevičiai neturės pagrindo priekaištauti.



šeštadieniais ir sekmadieniais visos New Yorko žaidimo aikštelės yra uždarytos, vaikai negali žaisti tiksliai per tvoros plyšį. Planuojama leisti vaikams naudotis aikštelėmis ir savaitgaliais.

Čeko ispūdžiai Pabaltijoje

Rusėjimas Latvijoje

Sovietų invazijos į Čekoslovąkiją išvakarėse buvo galima pastebėti pagyvėjusį "kultūrinį bendradarbiavimą" tarp Čekoslovakijos ir Baltijos respublikų. Čekų delegacijos lankėsi Rygoje ir Vilniuje, o lietuvių ir latvių — Pragoje. Vienas čekų žurnalistas, viešėjęs Latvijoje invazijos dienomis, parašė savo ispūdžius čekų po grindžio laikraščiui, kuris pasiekė Londoną tik dabar. Straipsnyje tarp kitko sakoma:

"Latvijoje teko kalbėtis su daugeliu šios mažos tautos nelaimingų piliečių. Teko matyti Rygoje ant viešų pastatų vien tik rusiškus užrašus. Aplankiau latvių pionierių (skautų) stovyklą, kurioje jaunimas galėjo padainuoti bet kurių rusų dainą, bet nemokėjo nei vienos latviškos. Kai paklausiau savo palydovą, rusų mokslininką, ar esama kokių nors tautinių problemų Latvijoje? — Jis atsakė: "Jokių. Ar tamsta nematė, kaip latviai asimiliavosi su mumis".

Čekų žurnalistas sako, kad gal būtų, kada nors čekams bus pasakyta, jog okupacija jau pasibaigė ir tai buvusi tik kažkieno klaida. "Bet aš noriu, kad visi žinotų, ką aš mačiau ir kas ligšiol nebuvo sakoma čekams. Mūsų pareiga yra išsaugoti laisvą Čekoslovakiją".

Lapė, niekada nemačiusi liuto, kai pirmą kartą jį išvydo, taip išsigando, jog vos gyva liko. Antrą kartą sutikusi, išsigando, bet nebe taip baisiai, kaip pirmą kartą. O trečią kartą išvydusi tiek išdrąsino, kad priėjo prie jo ir pasikalbėjo. Pasakėčia rodo, kad pripratimas net ir baisius dalykus en-

visai nesigilindami į skaudėsius to gyvenimo reikšinius ir net nematydami to gyvenimo bolševikų atskaitų kritikuosė raštuose, kodėl tokia diskriminacija mūsų organizacijų veiklai ir mūsų gyvenimui? Kodėl tuo pat metu ir tame pačiame "Akiračių" numeryje pačių akiratininkų parašytuose straipsniuose bolševikinio gyvenimo negerovės ir tikrovės nagrinėjamos ir svarstomos be veiks su akademiniu rimtumu ir atsargumu, bet jokio objektyvumo, jokio atsargumo ir jokio atsakominguo, šaipantis ten pat iš mūsų centrinių organizacijų ir jų darbų? Kodėl mūsų pagrindinių organizacijų veiklai, jei tik jie kuo nors nusiiršę su "bendradarbiautojais", hušnamai kiekvienam "Akiračių" numeryje, kai tuo tarpu iš Lietuvos atvykę gaileciteriai, kaip Kazakevičius ir Šepectys, tų pačių "Akiračių" redaktorių sutinkami su dėmesiu ir palankumu? Kodėl mūsų kultūrininkai, kaip Aistis, Brazdžionis, Gustaitis, Andriusis neranda "Akiračiuose" nors to paties repekto, kaip Marčiukevičius, Žilinskaitė, Degutytė ir kt., nors jų pėdos mūsų literatūriname gyvenime išpaustos taip giliai, kad ir per tiek metų bolševikams nepavyko jų užtrinti? Kodėl pagaliau tuo metu, kai kultūriniai įvykiai Lietuvoje "Akiračių" registruojami su dideliu atsidėjimu, mūsų kultūrinės apraiškos paliktos cinikams ir "literatūros" daktarams rašantiems snobams.

Nesame greitai mūsų leftistus tuojau nurašyti į komunistus ar kultūrbolševikus, bet nesame ir toki naivūs, kad nematytume, kaip per tokį trumpą laiką ši nedidelė grupelė žmonių sugėbėjo mūsų krašto okupantui pasiūlyti geriau, negu "Vilnius" ir "Laisvės" žmonės per dešimt-

P. S. Straipsnis buvo parašytas minint p. E. Simanaičio 80-tį. Didžiajam lietuviui 1969. II. 24 d. mirus, siunčiu jo asmenybės prisiminimus. Alg. G.



ERDMONAS SIMONAITIS

Ne kartą pagerbiami mažieji veikėjai. Siauro ratelio. Būtų gražu, jei bent tolygios pagarbos susilauktų didieji veikėjai, metų metais kovoję dėl savosios tautos ne siauru požiumiu, bet plačiai.

Vienas didžiųjų mūsų kovotojų už Mažosios Lietuvos gražinimą Lietuvai yra Erdmonas Simonaitis, gimęs 1888 m. spalio mėn. 30 d. Speičiuose, Tilžės aps.

Trumpai prisimenant p. E. Simanaičio ne tik veiklą, bet ir kovą už lietuvių tautą:

1912 m. įsteigė Tilžės lietuvių klubą, vis dalyvaudamas kitose lietuvių veikloje, įskaitant lietuviškus choras.

1918 metais, kaip vokiečių spaudos skyr. narys, buvo Vilniuje, asmeniai susipažino su lietuvių veikėjais. Tų pat 1918 metų rudenį vienas iš steigėjų Mažosios Lietuvos Tarybos Tilžėje.

Mažosios Lietuvos Taryba, nors veikdama Vokietijos valdomoje teritorijoje, turėjo tautinės drąsos reikalauti prie Lietuvos respublikos prijungti bent šiaurinę Prūsijos dalį, tuo laiku administruotą Vokietijos.

1919 metais Erdmonas Simonaitis savanoriu įstojo į nepriklausomos Lietuvos kariuomenę. Alijantams okupavus vadintą Klaipėdos kraštą, buvo Klaipėdos krašto Direktoriaus narys nuo 1920 m. kovo mėn. iki 1922 m. vasario mėn. Gi 1923 m. sausio 9 d. išrenkamas sukilėlių Direktoriaus (Valdžios) pirmininku šilutėje, iš kur netrukus pradėtas lietuvių sukilimas prieš trijų apskrinių okupantų visame Klaipėdos krašte. Po trumpos kaulynių, 1923 m. sausio 15 d. buvo baigta užimti Klaipėda ir kiti alijantų bei vokiečių kariniai atsparos taškai.

Patenkinti laimėjimu, i šilutę susirinkę Mažosios Lietuvos veis-

“Mes, visi Klaipėdos krašto rinkti Vyrtausiojo Mažosios Lietuvos Gelbėjimo Komiteto skyr. nariai ir krašto politinių ir ekonominių organizacijų atstovai, šiandien, 1923. I. 19 suvažiuavę šilutėje į visuotinę seimą, krašto gyventojų daugumos vardu su gilia pagarba lenkiame savo galvas prieš Mažosios Lietuvos išvadotojus, savanorius karžygius, kurie liejo kraują už mūsų krašto laisvę”.

Prijungus Klaipėdos kraštą prie Lietuvos administracijos, visa energija tesė kovą už pilnesnes, platesnes lietuvių teises, kurias beatsigauną vokiečiai įvairiopai trukdė iš už Nemuno. Erdmonas Simonaitis buvo Klaipėdos krašto gubernatoriaus pavaduotoju, šilutės apskr. viršintorijos pirm., Klaipėdos miesto burmistrų, Klaipėdos šaulių rinktinės v. pirm.

1939 metais hitlerinės Vokietijos kariuomenei okupavus Klaipėdos kraštą, paskutiniu traukiniu išvyko į Kauną. 1941 m. Vokietijos slaptoji policija (Geštapas) areštuoja E. Simonaitį, išvežę kankina kacetuose, kur iš Dachau kaceto išlaisvinamas JAV kariuomenė 1945 m. balandžio 29 d.

1946 m. dėjo pastangų atnaujinti Mažosios Lietuvos Tarybą, kuri atgaivinta Fuldoje, Vokietijoje, ir vėl išrenkamas jos prezidentu pirmininku. Nuo to laiko nepavargstant čiai dirba lietuvių tautos labui, telegyvendamas Vokietijoje. Ėjo įvairias aukštas pareigas lietuvių Bendruomenėje, buvo Vilko nariu. Norėdamas Mažosios Lietuvos algavimo reikalą plačiau išjudinti pasingoje “didiečių” masėje, 1954 metais lankėsi JAV ir Kanadoje, duodamas eilę pranešimų, paskaitų.

Nepalaužiamasis Simonaitis savo 80-aisiais metais

tavai neturį kovotoją E. Simonaitį. Kas tas Simonaitis? Kaip jis kalba, veikia, galvoja? Ar jo paliks savo rašytų atsiminimų? Ar nesibijo gyventi Vokietijoje? Ar tiki, kad Lietuvai pavyks atgauti visą Prūsiją? Ar pritaris? Ar neatstums “didiečių” nuo “mažiečių” reikalų? Ar nesukritikuos užsimojimuose? Šią vasarą vykstant į Europą vienas tikslų buvo susipažinti ir pasikalbėti su p. Erdmonu Simonaičiu. Buvome pasikeitę laiškais. Jie atrodė palankūs. Bet ir vėl nemalonai žinutė spaudoje: E. Simonaitis su negalavęs širdimi.

Štai, ir Hemsbach / Bergstr. miestelis. Pėsti pasiekiamie reikiama namą. Netrukus įeina ir ieškomasis. Ramiai paduoda ranką, atidžiai žiūrėdamas į akis. Pakartoja mano pavardę, lyg pasitikrindamas.

Prieangis, kur pasisveikiname, mažutis, vos apsisukti. Kvietčia į kitą kambarį, kuris turi stalą, ir aplinkui įmanoma susėsti. Klausia, kiek laiko turite čia pabūti. Sakau, dar šį vakarą norėčiau aplankyti Vasario 16 gimnaziją, esančią už kelių kilometrų. Jis prašo čia palaukti, eis į paštą paskambinti apie mudviejų su žmonele atvykimą, paprašyti, kad jie atvažiuotų su busuku pasiimti. Pasisilčiau palydėti iki pašto — namuose neturi telefono. Sutinka.

Lietinga diena. Greit pasima skrybėlę, lietsargį, tvirtais žingsniais eina. Aš grėta. Siūlaus palaukti lietsargį. Ramiai padėkoja, eina kaip ėjęs. Nei kiek negaišdamas pradėdu dėstyti savo požiumį dėl lietuviškos Prūsijos. Čia ir paštas. Tuoj pasikalba. Reikiamo asmens nėra. Eina prie telefonininko užmokėti. Prašau, leidžia man užmokėti. Išeinant dirsteliu į paštelę iškabintus aprėmintus, po stiklu, naujausius Vakary Vokietijos pašto ženklus. Nieko nesakau, bet jis pastebi mano

Ne, savo bibliotekos neturiu. Ją atėmė naciai-vokiečiai. Naujų knygų nėra už ką įsigyti. Spaudos? Kartais pažįstami atsiunčia pavienių numerių iš Amerikos. Prenumeruoja “Europos Lietuvį”. Atrodo, nenori kalbėti šia tema.

Vėl einame į paštą. Pasis-kambina, sutaria.

Klausiu, ar Vokietijos valdžiam moka senatvės pensiją? Aisako, kad ne. Dėl jo buvusios priešvokiškos veiklos. Gauna tik kaip buvęs kacetininkas. Remia viena lietuviška organizacija iš Amerikos. Paklausus, pasako kiek. Man atrodo, sudėjus ir tas abi pajamas tėra labai nedaug. Jis nesiskundžia, sako galima pragyventi.

Butelis mažutis, viskas nepaprastai kuklu. Netoli stalo matau keletą senų lietuviškų laiš-rasčių, leidžiamų JAV. Viena padovanota knygutė. (Mažas bloknotelis rašymui. Paprašau poros adresų. Nuėjęs į kitą kambariuką atneša tvarkingą

(Nukelta į 4 psl.)

SLA SUSIVENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA — jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmoko daugiau kaip SEPTYNIUS MILIJONUS dolerių savo apdrau-tiems nariams.

SLA — didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvy-bės apdraudą ir ligos pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVIE-NIJIMAS neieško peino, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA — jau turi daugiau, kaip tris su puse milijono dolerių kapitalą, tad jo apdrauda tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo \$100.00 iki \$10,000.00.

SLA — jaunimui duoda gerą Taupomąją Apdraudą - Endowment In-surance, kad jaunuolis gautų pinigų aukštojo mokslo studi-joms ir gyvenimo pradžiai.

SLA — duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1,000.00 apdraudus tik \$3.00 mokesčio metams.

SLA — AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asme-nims, rekomenduojama lietuviškų KLUBŲ ir draugijų na-riams. Už \$1,000.00 akcidentalės apdraudos mokėtis \$2.00 į metus.

SLA — kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijų. Kreipkitės į kuopų veikėjus ir jie plačiau paaiškins apie SUSIVENIJIMO darbus.

Gausit spausdintas informacijas, jeigu parašysit:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 WEST 30 STREET, NEW YORK, N. Y. 10001

